

Брюксел, 24 октомври 2023 г.
(OR. en)

14280/23

POLMAR 53
POLGEN 145
POLMIL 271
CYBER 245
HYBRID 71
RELEX 1190
COMAR 41
MAR 125

MARE 23
JAI 1326
CSDP/PSDC 709
CFSP/PESC 1404
ENV 1137
PECHE 443
TRANS 422
PROCIV 70

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Заклучения на Съвета относно преразгледаната стратегия на ЕС за морска сигурност (ЕСМС) и свързания с нея план за действие

Приложено се изпращат на делегациите посочените по-горе заключения на Съвета, преразгледаната стратегия на ЕС за морска сигурност (ЕСМС) и свързаният с нея план за действие, одобрени от Съвета (Общи въпроси) на 24 октомври 2023 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

относно преразгледаната стратегия на ЕС за морска сигурност (ЕСМС) и свързания с нея план за действие

Съветът на Европейския съюз,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- Стратегията на Европейския съюз за морска сигурност от 24 юни 2014 г.¹ и първия план за действие от 17 декември 2014 г.²;
- Заключениеята на Съвета относно преразглеждането на плана за действие във връзка със Стратегията на ЕС за морска сигурност (ЕСМС) от 26 юни 2018 г.³;
- Заключениеята на Съвета относно морската сигурност от 22 юни 2021 г.⁴;
- Заключениеята на Съвета относно международното управление на океаните⁵;
- Стратегическия компас за сигурността и отбраната — За Европейски съюз, който защитава своите граждани, ценности и интереси и допринася за международния мир и сигурност, от 21 март 2022 г.⁶;
- Съвместното съобщение относно актуализиране на Стратегията на ЕС за морска сигурност и свързания с нея план за действие „Засилване на Европейската стратегия за морска сигурност с оглед на променящите се заплахи за морската сигурност“ от 10 март 2023 г.⁷;

---

¹ 11205/14.

² 17002/14.

³ 10494/18.

⁴ 9946/21.

⁵ 15973/22.

⁶ 7371/22.

⁷ 7311/23 + ADD 1.

1. ОДОБРЯВА преразгледаната стратегия на ЕС за морска сигурност и свързания с нея план за действие, изложени в приложенията към настоящите заключения, които заменят Стратегията на ЕС за морска сигурност от 2014 г. и преразгледания план за действие от 2018 г. и надграждат върху техните постижения; ЕСМС и свързаният с нея план за действие имат за цел да засилят регионалната и международната роля на ЕС и допълнително да гарантират достъпа на ЕС до все по-оспорвана морска област, особено с оглед на последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна;
2. ПРИПОМНЯ, че от 2014 г. насам Стратегията на ЕС за морска сигурност и свързаният с нея план за действие осигуряват рамката за справяне с предизвикателствата пред морската сигурност. Стратегията стимулира по-тясното сътрудничество между гражданските и военните органи, най-вече чрез обмен на информация. Тя спомогна за утвърждаването на основаното на правила управление на морското пространство и даде тласък на международното сътрудничество. Тя има за цел да укрепи автономността и капацитета на ЕС да реагира на нарастващите заплахи за морската сигурност, както и да повиши морската осведоменост като цяло;
3. ПОДЧЕРТАВА, че преразгледаната ЕСМС определя рамката, в която ЕС да предприема по-нататъшни действия за опазване на своите интереси по море и за защита на своите граждани, ценности и икономика, като същевременно насърчава международните правила и пълното спазване на международните инструменти, по-специално Конвенцията на ООН по морско право;
4. ПОДЧЕРТАВА, че преразгледаният план за действие на ЕСМС ще бъде изпълняван от ЕС и неговите държави членки съгласно съответните им области на компетентност и в тясно сътрудничество с държави и организации със сходни позиции;

5. ПРИЗОВАВА всички участници в изпълнението, по-специално държавите членки, Комисията и върховния представител, да работят в тясно сътрудничество и, когато е целесъобразно, с други органи и агенции на ЕС, за да изпълняват стратегията и свързания с нея план за действие, като се основават на постиженията на ЕСМС от 2014 г. насам, гарантират съгласуваност с други секторни политики на ЕС и използват съответните инструменти и политически действия, под общото ръководство въз основа на Стратегическия компас; ПРИПОМНЯ, че планът за действие подлежи на редовен преглед и актуализиране, ако това е необходимо;
6. ПРИЗОВАВА за целенасочено и редовно докладване относно изпълнението на плана за действие, включително чрез Работната група по въпросите на морското дело (Стратегия на ЕС за морска сигурност), за да се улесни обменът на най-добри практики, както и да се засилят осведомеността и последващите действия във връзка с дейностите по изпълнението, да се наблюдава напредъкът, да се оценяват заплахите и предизвикателствата и да се преодоляват всички пропуски;
7. ПРИКАНВА Комисията и върховния представител да представят на Съвета съвместен доклад за напредъка с приноса на държавите членки три години след одобряването на стратегията от Съвета.

Преразгледана стратегия на ЕС за морска сигурност

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Морската сигурност е от жизненоважно значение за Европейския съюз (ЕС) и неговите държави членки. Държавите — членки на ЕС, заедно образуват най-голямата обща изключителна икономическа зона в света. Икономиката на ЕС зависи до голяма степен от безопасността и сигурността на океаните: над 80% от световната търговия се извършва по море, около две трети от световните доставки на нефт и газ или се добиват в морето, или се транспортират по море¹, а до 99% от глобалните потоци от данни се предават по подводни кабели². За да се гарантира ефективно управление на океаните, да се опазят океаните и морското дъно и да се оползотвори пълният потенциал на устойчивата синя икономика³, световната морска среда следва да бъде сигурна.

От 2014 г. насам Стратегията на ЕС за морска сигурност (ЕСМС) и свързания с нея план за действие⁴ осигуряват рамката за справяне с предизвикателствата пред морската сигурност. Стратегията стимулира по-тясното сътрудничество между гражданските и военните органи, най-вече чрез обмен на информация. Тя спомогна за утвърждаването на основаното на правила управление на морското пространство и даде тласък на международното сътрудничество. Стратегията укрепява автономността и способността на ЕС за реагиране на заплахи за морската сигурност⁵.

Настоящата стратегия надгражда и заменя ЕСМС от 2014 г. Тя продължава да се ръководи от принципите на ЕСМС от 2014 г.: междусекторен подход, функционална цялост, зачитане на международните правила — международното право, правата на човека и демокрацията, и пълно спазване на Конвенцията на ООН по морско право, и многостранно сътрудничество в областта на морското дело.

---

¹ 10729/22.

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2022/702557/EXPO_IDA\(2022\)702557_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2022/702557/EXPO_IDA(2022)702557_EN.pdf)

³ 8810/21.

⁴ 11205/14 и 10494/18.

⁵ 9946/21.

Настоящата стратегия обръща специално внимание на всеки от европейските морски басейни и подбасейни, а именно Атлантическия океан, Балтийско море, Черно море, Средиземно море, Северно море, Северния ледовит океан и най-отдалечените региони⁶. Въпреки това фактът, че морската сигурност във всяка част на света неизбежно засяга останалата част от света, означава, че обхватът на интересите на ЕС в областта на морската сигурност е глобален.

Ролята на ЕС на фактор за глобалната морска сигурност все повече нараства — ЕС провежда свои собствени военноморски операции, например Atalanta⁷ и Irini⁸, прилага концепцията за координирано морско присъствие (КМП)⁹, насърчава морската ситуационна осведоменост и си сътрудничи с широк кръг външни партньори. Освен това оперативните системи за морско наблюдение и наблюдение на границите на „Коперник“, въведени от Европейската агенция за морска безопасност (ЕАМБ) и Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), осигуряват наблюдения от космоса, допълващи навигационните услуги на спътниците на „Галилео“.

Общата стратегическа среда претърпява драстични промени. Предвид кризата в областта на климата и влошаването на състоянието на околната среда, непрекъснатото развитие на различни форми на незаконен трафик и разграбване на морски ресурси, включително незаконния, недеklarиран и нерегулиран (ННН) риболов, заплахите за критичните морски инфраструктури и последиците от незаконната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна, са необходими повече действия от страна на ЕС като международен гарант на сигурността.

---

⁶ Морската област на ЕС обхваща териториалните води на държавите – членки на ЕС, изключителните икономически зони и континенталния шелф, както са определени в Конвенцията на ООН по морско право от 1982 г., както и всички видове законно използване на океаните и моретата, предвидени в нея.

⁷ <https://eunavfor.eu/>

⁸ <https://www.operationirini.eu/>

⁹ 6256/22 и 6255/22.

Въз основа на Стратегическия компас на ЕС за сигурността и отбраната, одобрен от Европейския съвет през март 2022 г.¹⁰, и съвместното съобщение относно морската сигурност от март 2023 г.¹¹, настоящото преразглеждане на ЕСМС и на плана за действие към нея има за цел да отговори на новите предизвикателства. Това е възможност за намиране на устойчиви решения на проблемите, свързани с морската сигурност. Това е и възможност за допълнително засилване на ролята на ЕС и неговите държави членки в международен план и за по-нататъшно гарантиране на достъпа на ЕС до все по-оспорваната морска област.

Преразгледаната ЕСМС представлява рамка, въз основа на която ЕС ще предприеме по-нататъшни действия за защита на своите интереси в морето и за защита на своите граждани, ценности и икономика. Целта е да се утвърдят мира и сигурността на международно равнище, както и да се гарантират свободният търговски поток и свободата на корабоплаването, като същевременно се спазва принципът на устойчивост и опазване на биологичното разнообразие. ЕС и неговите държави членки ще прилагат преразгледаната стратегия съобразно своите правомощия.

II. ПРОМЕНИ И НАРАСТВАНЕ НА ЗАПЛАХИТЕ ЗА МОРСКАТА СИГУРНОСТ

След приемането на Европейската стратегия за морска сигурност през 2014 г. на световната геополитическа сцена настъпиха множество промени, което налага предприемането на нови и засилени действия. В анализа на ЕС на заплахите се посочва, че ЕС е изправен пред нарастване на заплахите и предизвикателствата, включително в морската област¹². Засилва се стратегическата конкуренция за власт и достъп до ресурси. Заплахите стават все по-сложни и многопластови, като някои държави се стремят да предефинират основните принципи на основания на правила многостранен ред, включително чрез нарушаване на националния суверенитет и граници и други ревизионистки действия, като например действия, представляващи нарушения на свободата на корабоплаването, и морски претенции, които противоречат на международното право, по-специално на Конвенцията на ООН по морско право. Неоправданата и непровокирана военна агресия на Русия срещу Украйна доведе отново до война в Европа. Това представлява значителна промяна на европейската стратегическа среда с отрицателни странични ефекти върху морската сигурност и европейската икономика, засягащи европейските граждани и предприятия.

---

¹⁰ Стратегически компас, док. 7371/22.

¹¹ 7311/23 + ADD 1.

¹² Анализът на ЕС на заплахите е всеобхватен анализ, основан на разузнавателна информация, на обхвата на заплахите и предизвикателствата, пред които е изправен или може да се изправи ЕС в бъдеще. Анализът се актуализира редовно и служи като съпътстваща информация, която спомага за разработването и прилагането на Стратегическия компас на ЕС за сигурността и отбраната.

В много региони морската сигурност е изправена пред предизвикателства, включително териториални и морски спорове, конкуренция за природни ресурси и заплахи за свободата на корабоплаването и правата на мирно и транзитно преминаване. Тези предизвикателства създават напрежение и нестабилност в морските басейни около ЕС.

Налице е също така увеличаване на предизвикателствата пред глобалната морска сигурност извън европейските басейни, включително в Гвинеийския залив, Аденския залив, Ормузкия проток, пролива Малака и Южнокитайско море, което би могло да засегне интересите на държавите — членки на ЕС, и тези на техните партньори. Някои държави извън ЕС увеличават своята настъпателност, както и военните си способности по море, и прибегват до едностранни действия, включително като използват или заплашват да използват сила срещу други държави. Това включва провокации и едностранни действия срещу държави — членки на ЕС, и нарушения на суверенни права в противоречие с международното право. Тези действия поставят под въпрос върховенството на закона и международния ред, основан на Конвенцията на ООН по морско право.

Индийско-Тихоокеанският регион, където се намират най-отдалечените региони (Индийския океан) и отвъдморските страни и територии (Тихия океан) на ЕС, се превърна в зона на засилена геополитическа конкуренция. Демонстрацията на сила и нарасналото напрежение в региони като Южнокитайско море, Източнокитайско море и Тайванския проток оказват въздействие върху световната и европейската сигурност и просперитет. Поддържането на стабилност и сигурност по ключови морски маршрути, като пролива Малака и Сингапурския проток, Африканския рог и Индийския океан, изисква от ЕС и неговите държави членки да активизират действията си, що се отнася до присъствие, партньорство и инициативи за сътрудничество, в съответствие със стратегията на ЕС за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион.

Очаква се изменението на климата и замърсяването на моретата да имат значителни дълготрайни неблагоприятни последици за морската сигурност. Те могат да включват загуба на биологично разнообразие, изчерпване на рибните запаси, наводнения в крайбрежните райони и островите, загуба на коралови рифове, мангрови гори и други влажни зони¹³. От съществено значение е да се разбере по-добре взаимодействието между изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда в крайбрежните и морските зони и да се минимизира, доколкото е възможно, неговото въздействие върху морската сигурност, включително чрез текущи и нови целеви научни изследвания. Изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда действат като фактори за умножаване на риска чрез увеличаване на нестабилността и неравенството, изостряне на международната престъпност, пиратството и напрежението, свързано с морските ресурси. Поради това е необходима нова призма, чрез която ЕС да има възможност да повиши устойчивостта на обществото по отношение на изменението на климата, да опази природата и да обърне процеса на влошаване на състоянието на екосистемите¹⁴. И обратно, пропуските в морската сигурност могат да доведат до екологични щети като например възпрепятстване на достъпа до замърсени обекти, отклоняване на средства, предназначени за опазване на околната среда, или саботаж срещу морската инфраструктура. Освен това военната агресия на Русия срещу Украйна доведе до опустошителни последици в човешки, икономически, социален и екологичен план, включително до загуба на биологично разнообразие.

---

¹³ Специален доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК) относно океаните и криосферата в условията на променящ се климат (2019 г.) и доклад на Работна група II, AR6 (2022 г.).

¹⁴ 8219/20.

Атаките от 2022 г. срещу газопровода „Северен поток“ в Балтийско море, присъствието без разрешен достъп в близост до критична морска инфраструктура в Северно море и повтарящите се кибератаки, насочени към морската инфраструктура, включително в контекста на хибридни кампании, налагат ЕС да засили действията си и да защити по-ефективно критичната си инфраструктура, по-конкретно чрез разработване на иновативни технологии. Тъй като морската промишленост преминава през цифрова трансформация, нейната сложност и потенциални уязвимости са се увеличили. Нараства вероятността злонамерените участници да използват киберсредства, включително в контекста на хибридни кампании, срещу морската инфраструктура, включително подводни кабели и тръбопроводи, свързани с енергетиката инсталации, както и срещу пристанища и кораби. В препоръката на Съвета относно координиран подход на равнището на Съюза за укрепване на устойчивостта на критичната инфраструктура¹⁵ се признава тази необходимост от действия. Освен това в препоръката на Комисията относно целите на Съюза за устойчивост при бедствия се определят мерки, които могат да допринесат за по-добрата готовност и способност на ЕС и държавите членки да реагират на природни и причинени от човека бедствия, включително по море¹⁶.

Заплахите и незаконните дейности, като пиратството и въоръжените грабежи в морето, незаконната миграция, организираната престъпност, включително контрабандата на мигранти и трафика на хора, трафика на оръжия и наркотици, тероризма, ННН риболов, други незаконни дейности, включително неразрешени проучвания в изключителните икономически зони и континенталния шелф на държавите — членки на ЕС, и рисковете, свързани с невзривените бойни припаси¹⁷ в морето, продължават да бъдат предизвикателства от критично значение в множество региони, като някои крайбрежни райони и отдалечени територии на ЕС са особено уязвими. Някои от тези незаконни дейности могат да бъдат улеснени от недостатъчната сигурност на пристанищата и лошата морска осведоменост. Злонамерените участници могат да комбинират тези заплахи и дейности като хибридни заплахи срещу ЕС и неговите държави членки.

---

¹⁵ ОВ 2023/С 20/01, стр. 1–11.

¹⁶ 6259/23 и ОВ 2023/С 56/01, стр. 1–11.

¹⁷ Невзривени бойни припаси означават оръжия с взривно действие (бомби, снаряди, гранати, сухопътни мини, морски мини, касетъчни боеприпаси и други боеприпаси), които не са избухнали и за тях все още съществува риск от взривяване, понякога много десетилетия след като са били използвани или изоставени.

III. ИНТЕРЕСИ НА ЕС В СФЕРАТА НА МОРСКАТА СИГУРНОСТ

В контекста на променящите се заплахи за морската сигурност основните интереси на ЕС са:

- сигурността на Европейския съюз, неговите държави членки, граждани и партньори;
- запазване на световния мир и стабилност и поддържане на морските маршрути свободни и отворени за всички и защитени срещу заплахите, породени от държавни и недържавни участници;
- зачитане на международното право, по-специално КООНМП като всеобхватна правна рамка, която урежда всички дейности в океана, и насърчаване на доброто международно управление на океаните, включително чрез регионални морски конвенции;
- опазване на природните ресурси и морската среда и управление на последиците от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда върху морската сигурност;
- подобряване на устойчивостта на критичните субекти и на мрежовата и информационната сигурност;
- гарантиране на устойчивостта и защитата на критичната морска инфраструктура¹⁸ (на сушата и в морето), включително чрез предприемане на действия по отношение на рисковете и заплахите, свързани с изменението на климата, както и на тези, произтичащи от преките чуждестранни инвестиции;
- засилване на устойчивостта и защитата на логистичните центрове, т.е. пристанищата, включително предприемане на действия по отношение на рисковете, свързани с корупцията и незаконните дейности;

---

¹⁸ Например подводни кабели и тръбопроводи, логистични центрове (т.е. пристанища), инсталации за енергия от възобновяеми източници в морето, нефтени и газоневфтени платформи в морето и др.

- защита на икономическите дейности в морето, като по този начин се допринася за устойчива синя икономика (както на сушата, така и в морето);
- защита на външните граници на ЕС и на вътрешната му сигурност, включително чрез противодействие на трафика на хора и други незаконни дейности, включително тероризъм;
- защита на морските зони на държавите — членки на ЕС, от незаконни, неразрешени проучвателни и сондажни дейности за въглеводороди;
- осигуряване на капацитет за бързи и ефективни действия в морската област с възприемане на многостранен подход (т.е. сухопътно, въздушно, кибернетично и космическо пространство);
- гарантиране на безопасността и сигурността на моряците в съответствие с изискванията на Морската трудова конвенция и други относими конвенции на Международната организация на труда.

IV. ЗАСИЛВАНЕ НА ОТВЕТНИТЕ ДЕЙСТВИЯ НА ЕС

Преразгледаната стратегия за морска сигурност ще подпомогне защитата на изброените по-горе интереси на ЕС от променящите се и нарастващи заплахи за морската сигурност. За тази цел ЕС ще засили действията си в рамките на шест стратегически цели:

1. засилване на дейностите в морето;
2. сътрудничество с партньорите;
3. водеща роля за повишаване на морската осведоменост;
4. управление на рисковете и заплахите;
5. повишаване на възможностите;
6. образование и обучение.

Преразгледаната ЕСМС ще се изпълнява чрез план за действие (в приложение) и в рамките на интегрирания подход¹⁹. За изпълнението на стратегията ЕС и държавите членки ще използват всички налични граждански и военни политики, средства и инструменти на ЕС и ще координират политиките и дейностите на всички важни участници на европейско, регионално и национално равнище, като ще засилват техните полезни взаимодействия и взаимното им допълване. Чрез стратегията също така ще се насърчава по-последователното ангажиране на ЕС по отношение на външни конфликти и кризи, за да се повиши сигурността на ЕС и неговите граждани.

---

¹⁹ „Интегрираният подход към външните конфликти и кризи“ се основава на Глобалната стратегия на ЕС от 2016 г. Той беше одобрен в заключенията на Съвета от 2018 г. относно интегрирания подход към външните конфликти и кризи (5413/18). В него се определя рамка за по-съгласувано и цялостно ангажиране на ЕС по отношение на външни конфликти и кризи и се насърчава човешката сигурност, като по този начин се повишава и сигурността на ЕС и неговите граждани.

Планът за действие включва конкретни действия за всеки морски басейн около ЕС. Освен това при действията съгласно ЕСМС следва да се отчитат регионалните стратегии на ЕС²⁰ и програмите за изграждане на капацитет, както и сътрудничеството с партньорските държави. И накрая, прилагането на ЕСМС следва да насърчава включването на аспекти на морската сигурност във всички съответни регионални стратегии и инициативи, както и в макрорегионалните стратегии, включително по-специално тези за морските басейни около ЕС.

1. Засилване на дейностите в морето

Със стратегическият компас на ЕС се отправя призив за допълнително укрепване на ангажимента на ЕС в областта на морската сигурност. Провеждането на редовни мисии допринася за предотвратяването на нови кризи и за управлението на текущите кризи. Съгласно рамката на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) операция Atalanta действа в западната част на Индийския океан от 2008 г. насам. Предвид успешните резултати, мандатът на операция Atalanta беше разширен от борба срещу пиратството в по-широка операция за морска сигурност, като зоната на операциите обхваща и северозападната част на Индийския океан, и допълнително се укрепват нейните връзки и полезни взаимодействия с европейската мисия за морска осведоменост в Ормузкия проток (EMASOH)²¹. В Средиземно море основната задача на операция Irini е прилагането на оръжейното ембарго на ООН срещу Либия. Това е пряк принос на ЕС за мира и стабилността в Средиземноморието, с който се повишава морската сигурност. В съответствие с интегрирания подход ЕС допринася и за повишаване на морската сигурност чрез предоставяне на обучение и изграждане на капацитет за партньорите чрез мисии по линия на ОПСО, като например мисията на Европейския съюз за обучение (EUTM), мисията на Европейския съюз за изграждане на капацитет (EUCAP) в Сомалия и мисията на Европейския съюз за подпомагане в областта на граничния контрол (EUBAM) в Либия, като се вземат предвид съответните политики и инструменти, включително миниконцепцията за управление на границите и морска сигурност.

---

²⁰ Като например цялостната стратегия с Африка (6703/20), стратегията на ЕС за Гвинеийския залив (7671/14), стратегията на ЕС за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион (11930/21), политиката на ЕС относно Арктическият регион (1287/21) и стратегията за най-отдалечените региони (8781/22).

²¹ <https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/europe/news/article/european-maritime-awareness-in-the-soh-emasoh-political-statement-by-the>

През 2021 г. ЕС въведе новата концепция за координирано морско присъствие (КМП). Този нов гъвкав инструмент има за цел да засили колективната ангажираност на ЕС в областта на морската сигурност, като използва по най-добрия начин военноморските активи на държавите членки в области, които са от стратегически интерес за ЕС. В този контекст ЕС следва да засили подкрепата си за борбата с незаконните дейности по море, включително трафика на хора, трафика на наркотици, пиратството и ННН риболов. Въз основа на опита, придобит чрез прилагането на КМП в Гвинеийския залив и след натрупването на достатъчно опит в северозападната част на Индийския океан (включително в Червено море), ЕС може да разгледа нови морски зони от интерес, където да приложи тази концепция. Установяването на нови морски зони от интерес би подсилило ситуационната осведоменост, партньорствата и стратегическата култура на ЕС като фактор за морската сигурност.

В Стратегическия компас на ЕС също се подчертава важноста на осигуряването на готовност и оперативна съвместимост между военноморските сили на държавите — членки на ЕС, и се призовава ЕС да провежда учения с реални действия във всички области. Ето защо ЕС ще въведе ежегодно учение в областта на морската сигурност с участието на военноморските активи²² с цел повишаване на готовността, подобряване на оперативната съвместимост и справяне с променящите се заплахи за морската сигурност.

ЕС установи междуведомствено сътрудничество между Европейската агенция за контрол на рибарството (EFCA), Европейската агенция по морска безопасност (ЕАМБ) и Frontex чрез тристранно работно споразумение в подкрепа на националните органи за брегова охрана.

EFCA осъществява съвместни планове за разполагане, като координира държавите членки във всички морски басейни около ЕС, включително международните води в северната част на Атлантическия океан и в Средиземно море, с цел наблюдение, контрол и надзор на рибарството.

---

²² Учение с участието на военноморските сили и органите за морска сигурност от възможно най-голям брой държави членки за повишаване на готовността и усъвършенстване на способностите за реагиране на традиционни, нови и променящи се рискове и заплахи.

ЕАМБ подпомага Комисията при извършването на проверки в областта на морската сигурност в пристанища, пристанищни съоръжения и на кораби в ЕС и проучва начини за повишаване на морската сигурност на пасажерските кораби или в области като киберсигурността. В съответствие със стратегическите насоки за европейското интегрирано управление на границите (EIBM)²³ системата за наблюдение следва да може да открива, идентифицира и при необходимост да проследява и прихваща всички плавателни съдове, навлизащи в териториални води, и да допринася за гарантиране на защитата и спасяването на човешки живот в морето при всякакви метеорологични условия. Държавите членки следва да използват по най-добрия начин възможностите за наблюдение, предлагани от Frontex, за да подобрят националните способности и цялостната ситуационна осведоменост.

Frontex провежда съвместни операции като Indalo, Themis и Poseidon за контрол на външните граници на ЕС с цел справяне с незаконната миграция, борба с трансграничната престъпност и засилване на европейското сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана, включително издирване и спасяване.

EFSA, ЕАМБ и Frontex провеждат многоцелеви морски операции за борба срещу трансграничната престъпност, включително контрабандата на мигранти и трафика на хора, за откриване на морско замърсяване и незаконен риболов и за изпълнение на други задачи по наблюдение в множество морски басейни около ЕС. ЕС следва да продължи да развива тези важни многоцелеви операции.

---

²³ 9528/22.

Ключовите действия на ЕС²⁴ за засилване на дейностите в морето в настоящата стратегия са:

- организиране на учения в областта на морската сигурност, включително годишни военноморски учения на военноморските сили и бреговата охрана на държавите членки²⁵;
- засилване на съществуващите военноморски операции на ЕС (Atalanta и Irini) с военноморски и военновъздушни активи до нивата, посочени в техните комбинирани съвместни списъци на изискванията;
- разглеждане на нови морски зони от интерес, в които да се приложи концепцията за КМП, въз основа на извлечените поуки и на предложенията на Европейската служба за външна дейност;
- засилване на борбата срещу незаконните дейности в морето, включително трафика на наркотици в морските зони от интерес;
- поддържане и засилване на проверките на морската сигурност в ЕС и предприемане на действия по отношение на киберсигурността и сигурността на пасажерските кораби;
- засилване на сътрудничеството на равнището на ЕС по отношение на функциите за брегова охрана чрез насърчаване на организирането на многоцелеви морски операции в множество морски басейни около ЕС.

---

²⁴ Ключовите действия на ЕС, изброени по всяка от шестте специфични цели, обобщават важни елементи от действията, представени подробно в плана за действие.

²⁵ 7371/22 – Стратегически компас.

2. Сътрудничество с партньорите

ЕС вече е изградил отношения и полезни взаимодействия в областта на морската сигурност с многостранни и регионални организации както на световно, така и на регионално равнище (например с Организацията на обединените нации (ООН), включително Службата на ООН по наркотиците и престъпността (СНПООН) и Международната морска организация на Организацията на обединените нации (ИМО), Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), Африканския съюз (АС) и Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН)²⁶, както и с няколко трети държави.

Освен това ЕС и неговите държави членки установиха международно сътрудничество чрез двустранни диалози, посещения на пристанища и учения с реални действия, особено в Индийско-Тихоокеанския регион, например с Австралия, Япония, Индия, Индонезия, Република Корея, Оман и Сингапур. Операции Atlanta и Irini участват в механизми за споделяне на информация и за многостранно сътрудничество, включително конференции за взаимна осведоменост и избягване на конфликти (SHADE). Европейският съюз също така предоставя значителна подкрепа за морската сигурност в рамките на своето сътрудничество за развитие, хуманитарна помощ и мерки за подкрепа на външната политика.

---

²⁶ Морската сигурност отдавна е споделен приоритет за ЕС и за АСЕАН. Сътрудничеството между двата региона е съсредоточено върху предприемането на действия във връзка с морски заплахи с трансгранично измерение като пиратството, контрабандата, незаконната имиграция, рисковете от бедствия и последиците от замърсяването и изменението на климата. Европейският съюз подкрепя ръководения от АСЕАН процес за създаване на ефективен и съдържателен кодекс за поведение в Южнокитайско море, който да е в пълно съответствие с Конвенцията на ООН по морско право и да не засяга интересите на трети страни.

В западната част на Индийския океан ЕС подпомага регионалната архитектура за корабоплаването въз основа на централните за обединяване на информация и оперативните центрове в Мадагаскар и Сейшелските острови, както и на Кодекса за поведение от Джибути относно преследването на пиратството и въоръжените грабежи срещу кораби в западната част на Индийския океан и Аденския залив²⁷.

По подобен начин в Гвинеийския залив, където концепцията за КМП се прилага успешно, ЕС подкрепя регионалните организации и крайбрежните държави при изпълнението на собствените им стратегии за морска сигурност, укрепването на прилагането на морското право и правосъдието, подобряването на сигурността и безопасността на пристанищата, както и разглеждането на други въпроси от особено значение за крайбрежните държави, а именно ННН риболов²⁸. ЕС ще продължи да повишава морската осведоменост и обмена на информация, включително сателитна информация, в рамките на архитектурата от Яунде²⁹. В Атлантически океан като цяло ЕС подкрепя борбата с незаконните дейности в сътрудничество с партньорите, по-специално по отношение на борбата с трафика на наркотици.

---

²⁷ Морска сигурност в Източна и Южна Африка и Индийския океан (MASE), Програма за сигурност на пристанищата и безопасност на корабоплаването, Регионална програма за морска сигурност в района на Червено море и CRIMARIO.

²⁸ Проект PESCAO с участието на EFCA.

²⁹ Действия SWAIMS, PASSMAR и GOGIN.

В изпълнения с предизвикателства геополитически контекст ЕС следва да засили сътрудничеството си с партньорите в съседните държави и в други стратегически важни морски зони. Това е особено важно на фона на военната агресия на Русия срещу Украйна. ЕС ще засили своето добре установено взаимно подсилващо се и ползотворно сътрудничество с НАТО в областта на морската сигурност, като се основава на постигнатите до момента резултати в рамките на изпълнението на общия набор от предложения, одобрени от Съвета на ЕС и Северноатлантически съвет на 6 декември 2016 г. и 5 декември 2017 г., в съответствие с третата съвместна декларация относно сътрудничеството между ЕС и НАТО от януари 2023 г. и при пълно зачитане на принципите на взаимна откритост и прозрачност, реципрочност и приобщаване, както и на автономността на двете организации при вземането на решения. Един по-силен и по-способен ЕС в областта на сигурността и отбраната ще допринесе положително за световната и трансатлантическата сигурност и допълва НАТО – организацията, която за държавите, членуващи в нея, продължава да бъде основата на колективната им отбрана. В Индийско-Тихоокеанския регион ЕС следва да увеличи обмена на опит с партньори в областта на морската сигурност чрез проекта „Засилване на сътрудничеството във и със Азия в областта на сигурността“ (ESIWA) и двустранни диалози и като положи усилия да получи статут на наблюдател („партньор в диалога“) в Асоциацията за регионално сътрудничество на страните по крайбрежието на Индийския океан (IORA). Освен това ЕС следва да задълбочи сътрудничеството си с държави и организации със сходни позиции, включително международни и регионални форуми по морско дело.

Ключовите действия на ЕС в областта на международното сътрудничество в настоящата стратегия са:

- насърчаване на подписването и ратифицирането на международни инструменти, свързани с морската сигурност, по-специално КООНМП, и насърчаване на спазването и споделянето на най-добри практики с партньорите при прилагането на международното право, свързано с морската сигурност, в рамките на съответните форуми;
- по-нататъшно засилване на сътрудничеството между служителите на ЕС и НАТО в областта на морската сигурност, за да се обхванат всички въпроси от взаимен интерес в тази област, въз основа на трите съвместни декларации от 2016 г., 2018 г. и 2023 г., включително засилване на оперативното сътрудничество, с цел да се осигури съгласуваност, да се задълбочи общата ни работа за повишаване на морската сигурност и да се избегне ненужното дублиране;
- задълбочаване на сътрудничеството с трети държави в областта на морската сигурност въз основа на съществуващите инструменти и инициативи, включително обмен на информация и действия за изграждане на капацитет, с крайбрежните държави в морските басейни около ЕС, включително в Западните Балкани, както и в източното и южното съседство;
- провеждане на съвместни учения в областта на морската сигурност с партньорите за повишаване на оперативната съвместимост, в допълнение към извършването от ЕС на по-чести посещения и патрули на пристанища, особено в Индийско-Тихоокеанския регион, в съответствие със Стратегическия компас;

- разполагане на служители на ЕС за връзка в центрове за обединяване на морска информация³⁰ в морски зони от интерес, с цел насърчаване на обмена на информация и сътрудничеството, включително в областта на правоприлагането, правосъдието и вътрешните работи, между ЕС и неговите партньори, а когато е приложимо и оценяване на осъществимостта на прякото свързване на тези центрове за обединяване със съответните системи на ЕС за морско наблюдение;
- полагане на усилия за постигане на статут на партньор в диалога за ЕС в рамките на Асоциацията за регионално сътрудничество на страните по крайбрежието на Индийския океан, за да се засили ролята на ЕС като партньор в областта на морската сигурност в региона;
- насърчаване на международното сътрудничество в областта на обмена на информация и наблюдението на критичната морска инфраструктура, включително подводните кабели и тръбопроводи³¹, както и на сигурността на корабите и пристанищата³², особено в морските басейни около ЕС.

---

³⁰ Центровете за обединяване на морска информация са национални или регионални субекти, които събират информация с цел повишаване на морската осведоменост в даден географски район. През 2022 г. ЕС изпрати първия си служител за връзка в Центъра за обединяване на информация в Сингапур.

³¹ В съответствие с Препоръка 2023/С 20/01 на Съвета относно координиран подход на равнището на Съюза за укрепване на устойчивостта на критичната инфраструктура.

³² В съответствие с Международния кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения; <https://www.imo.org/en/OurWork/Security/Pages/SOLAS-XI-2%20ISPS%20Code.aspx>

3. Водеща роля за повишаване на морската осведоменост

Морската осведоменост е ефективното разбиране на дейностите, свързани с морската област, които биха могли да окажат въздействие върху сигурността, безопасността, икономиката или околната среда на ЕС и неговите държави членки. Въз основа на ясно определени потребности и права на потребителя тя помага на органите, отговорни за дейностите по мониторинг и наблюдение, в предотвратяването и управлението по един обстоен начин на всички ситуации, събития и действия, свързани с морската област на ЕС.

Добрата морска осведоменост е абсолютно необходима, за да се гарантира бързото откриване от компетентните органи на нарастващите и променящи се заплахи пред ЕС и осигуряването на ефективни ответни действия. ЕС ще поеме водеща роля в морската осведоменост чрез засилване на събирането и обмена на информация между различните морски сектори³³ и улесняване на обмена на информация между държавите членки, което ще доведе до по-точна представа за ситуацията в морето. На международно равнище ЕС ще продължи работата си за повишаване на способностите на партньорските държави за морска осведоменост чрез обмен на информация и изграждане на капацитет, особено в Гвинеийския залив и Индийско-Тихоокеанския регион.

От 2014 г. насам ЕС и неговите държави членки постигнаха значителен напредък в придобиването и обмена на информация в морската област чрез разработването и свързването на специфичните за сектора системи, използвани от различни органи, ангажирани в морското наблюдение³⁴. По-конкретно ЕС разработи общата среда за обмен на информация (CISE)³⁵. На базата на доброволното участие CISE ще улеснява обмена на информация в реално време между различни органи, отговарящи за функции за брегова охрана, включително военните, като свързва съответните органи в рамките на отделните държави членки и в различните държави членки. Въз основа на изследователския проект CISE2020 на ЕС през април 2019 г. Комисията постави началото на преходния етап на CISE, като повери неговата координация на ЕАМБ в тясно сътрудничество с държавите членки³⁶. Като се опира на опита, придобит през преходния етап, Комисията възнамерява да постави началото на оперативния етап през 2024 г. с подкрепата на ЕАМБ.

---

³³ Морските сектори включват безопасност и сигурност на морския транспорт, контрол на рибарството, готовност и реакция при морско замърсяване, защита на морската среда, митници, граничен контрол, общо правоприлагане и отбрана.

³⁴ Например Eurosur и SafeSeaNet (оперативни системи на равнището на ЕС).

³⁵ 9946/21.

³⁶ 11990/19.

По отношение на отбраната проектът за морско наблюдение MARSUR, подпомаган от Европейската агенция по отбрана (EDA), е разработен така, че да даде възможност на военноморските сили на допринасящите държави членки да обменят оперативна морска информация и услуги. С помощта на MARSUR се осигурява оперативна добавена стойност, както се потвърждава от факта, че държавите — членки на ЕС, избраха да я използват за прилагане на концепцията за КМП в Гвинейския залив и в северозападната част на Индийския океан. EDA и участващите държави членки понастоящем работят за укрепването на MARSUR чрез специална програма. В съответствие със Стратегическия компас, който съдържа призив към ЕС да засили своята ситуационна осведоменост и възможности, основани на разузнавателна информация, ЕС следва да използва пълноценно всички съвременни способности за морско наблюдение (например безпилотни летателни апарати, патрулни въздухоплавателни средства, спътници и нововъзникващи и революционни технологии). Операция ATALANTA, чрез Центъра за морска сигурност за Африканския рог, е ангажирана с морската осведоменост в тясно сътрудничество със сектора на корабоплаването. Космическата програма на ЕС, чрез своите компоненти като „Коперник“, „Галилео“ и IRIS²³⁷, може да допринесе пряко за повишаване на морската осведоменост. Сателитният център на ЕС (SatCen на ЕС) играе роля в морската осведоменост чрез работата си с единното звено на ЕС за анализ на разузнавателна информация и с Комисията във връзка с „Галилео“/„Коперник“ и чрез участието си в CISE и MARSUR. В това отношение устойчивостта и сигурността на съответните космически активи са от ключово значение за осигуряване на непрекъснатост на услугите.

В допълнение към съответната работа на EFCA, ЕАМБ и Frontex в рамките на тристранното работно споразумение Европейският форум за функциите за брегова охрана и Средиземноморският форум за функциите за брегова охрана могат да допринесат за засилване на морската осведоменост и оперативното сътрудничество чрез обмен на най-добри практики.

---

³⁷ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/welcome-iris2-infrastructure-resilience-interconnectivity-and-security-satellite-2022-11-17_en

В случай на бедствия или произшествия и когато националните способности са претоварени, държавите — членки на ЕС, и трети държави могат да задействат Механизма за гражданска защита на Съюза³⁸. Чрез Координационния център за реагиране при извънредни ситуации³⁹ те могат да потърсят помощ, експертен опит или анализ на ситуацията.

ЕС също така допринася за повишаване на морската осведоменост на международно равнище чрез провеждане на специални инициативи за изграждане на капацитет в областта на сътрудничеството за развитие. По проекта „Критични морски маршрути в Индийско-Тихоокеанския регион“ (CRIMARIO)⁴⁰ са разработени специални инструменти⁴¹ за подобряване на морската осведоменост и засилване на сътрудничеството с регионалните партньори и между тях. Това е в съответствие с по-широкия ангажимент на ЕС в областта на сигурността и отбраната в Индийско-Тихоокеанския регион. По подобен начин по проекта „Междурегионална мрежа за Гвинеийския залив“ (GoGIN)⁴² е разработена платформата YARIS — инструмент за обмен на информация в подкрепа на архитектурата от Яунде.

Ключовите действия на ЕС в областта на морската осведоменост в настоящата стратегия са:

- осигуряване до средата на 2024 г. на започването на функционирането на общата среда за обмен на информация, която дава възможност за сигурен и структуриран обмен на класифицирана и неклассифицирана информация между органи от различни сектори за морско наблюдение (граждански и военни);

---

³⁸ [Механизъм за гражданска защита на Съюза \(europa.eu\)](https://europea.eu)

³⁹ [Координационен център за реагиране при извънредни ситуации \(ERCC\) \(europa.eu\)](https://europea.eu)

⁴⁰ Европейската комисия финансира CRIMARIO с 23 млн. евро между 2015 г. и 2025 г.

⁴¹ Платформите IORIS и SHARE.IT.

⁴² Европейската комисия финансира GOGIN с 11,5 млн. евро (2016 – 2023 г.), а GOGIN II с 5 млн. евро (2023 – 2025 г.).

- укрепване на мрежата за морско наблюдение за обмен на информация в областта на отбраната (MARSUR) чрез стартиране на специална програма посредством EDA и засилване на връзките между MARSUR и CISE;
- извличане на ползи от инвестициите, направени по линия на космическата политика на ЕС, и по-нататъшно използване на предлагания от „Коперник“ капацитет за морско наблюдение и мониторинг на морската среда и изменението на климата;
- интегриране на космически технологии, дистанционно управляеми летателни системи и радарни станции, въздухоплавателни средства на морски патрули и плаващи морски средства със и без екипаж чрез иновативни инструменти, устойчиви на кибератаки, за повишаване на морската осведоменост;
- засилване на наблюдението от страна на крайбрежните патрулни кораби и патрулните кораби в открито море и допълването му с цифрови мрежови военноморски платформи от висок клас, включително военноморски безекипажни платформи, за да се увеличат способностите за предпазни и ответни действия;
- засилване на комуникацията и координацията между националните центрове за морски операции на ЕС чрез използването на CISE и MARSUR, по целесъобразност на регионална основа, с цел осъществяване и подобряване на интегрираното морско наблюдение в морските басейни около ЕС;
- укрепване на способностите на партньорските държави за морска осведоменост чрез проектите GoGIN и CRIMARIO, включително чрез по-нататъшно привеждане в действие на инструментите за морска осведоменост (YARIS, IORIS и SHARE.IT) в координация със спътниковите услуги на „Коперник“.

4. Управление на рисковете и заплахите

В съответствие със Стратегическия компас ЕС и неговите държави членки ще подобрят колективната си способност да защитават своята сигурност и ще повишат своята устойчивост и готовност за реакция по отношение на предизвикателствата за морската сигурност, включително хибридни и киберзаплахи. ЕС и неговите държави членки следва да могат да предприемат бързи действия, с координирани граждански и военни способности.

Морската престъпност, включително пиратството, контрабандата на мигранти и въоръжените грабежи по море, продължава да бъде сериозно предизвикателство в много региони и представлява сериозна заплаха за морската сигурност, като засяга свободата на корабоплаването и застрашава основните търговски пътища. Като фактор за глобалната морска сигурност, ЕС остава ангажиран с преодоляването на тези ключови предизвикателства за морската сигурност, включително чрез превантивни действия.

Борбата с изменението на климата и с влошаването на състоянието на околната среда е сред основните политически приоритети на ЕС, които са отразени във външната му дейност чрез множество тематични или географски стратегии, като например стратегията за Global Gateway или стратегията за сътрудничество в Индийско-Тихоокеанския регион, както и чрез дипломатически контакти на ЕС и дипломация на ЕС по въпросите на климата.

ЕС вече предприе сериозни стъпки за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и ще предприеме по-нататъшни действия по проблеми, свързани с изменението на климата, влошаването на състоянието на околната среда и сигурността. През юни 2023 г. върховният представител и Комисията представиха съвместно съобщение относно връзката между изменението на климата, влошаването на състоянието на околната среда и сигурността и отбраната⁴³. То включва, наред с другото, предложения за инструменти за оценка на причините и последиците от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда за морския сектор, за морската инфраструктура, както и за природните и създадените от човека особености на крайбрежните зони, включително по отношение на ранното предупреждение, основаните на факти проучвания и спътниковите изображения (например чрез програма „Коперник“). В Арктическият регион ледените шапки се топят, морският лед се отдръпва, постепенно се откриват нови корабоплавателни маршрути, а последващото повишаване на човешката дейност се очаква да създаде заплахи или да утежни съществуващите заплахи за околната среда и местните общности. Във връзка с това съвместното съобщение, озаглавено „По-силен ангажимент на ЕС за мирен, устойчив и благоденстващ Арктически регион“⁴⁴, следва да бъде приведено в действие в по-голяма степен и възможно най-скоро, по-специално по отношение на корабоплаването с нулеви емисии в Северния ледовит океан, устойчивия добив на суровини от критично значение и устойчивото развитие на Арктическият регион. Активите, действащи в Арктическият регион, следва да разполагат с достатъчен капацитет за разбиване на ледове, търсене и спасяване, спътниково покритие и защита на критичната инфраструктура в морето при екстремни зимни условия.

---

⁴³ 11283/23.

⁴⁴ 12870/21.

Защитата на критичната инфраструктура в морската област е ключов приоритет. ЕС следва да допълва ролята на държавите членки за изграждането на устойчивост на критичната морска инфраструктура, като например тръбопроводи или подводни кабели, които преминават през национални морски пространства. Съюзът следва да подобри настоящите оценки на риска и заплахите по отношение на тази инфраструктура, за да останат актуални, и да ги допълни с варианти за реагиране и смекчаващи мерки, като се основава на междусекторен експертен опит и капацитет, както и инструменти в подкрепа на развитието на способностите на съответните държави членки. Наложително е на държавите членки да се предоставя непрекъсната подкрепа за разработване на подводни защитни активи, решения за противодействие на безпилотни летателни апарати и ремонтни способности. Освен това ЕС следва да продължи да проучва възможностите за успоредно съществуване⁴⁵ на проектите за енергия от възобновяеми източници в морето и отбранителните дейности, както се препоръчва в Стратегията на ЕС за енергията от възобновяеми източници от инсталации в морето⁴⁶.

Органите за брегова охрана играят ключова роля в осигуряването на капацитет за наблюдение, мониторинг, предотвратяване на престъпления и управление на трафика на плавателни съдове в морската област на ЕС. Заедно с военноморските активи тяхната роля на фактор за морската сигурност и безопасност е жизненоважна, тъй като органите за брегова охрана често са в състояние да действат при обстоятелства, които не позволяват непременно намеса на военните органи.

С Директивата за устойчивостта на критичните субекти⁴⁷ и преработената Директива за мрежовата и информационната сигурност (Директива МИС 2)⁴⁸ ЕС е начело на значимите промени с всеобхватна правна рамка, която му дава възможност да подобри както физическата, така и кибернетичната устойчивост на критичните субекти и инфраструктура. ЕС следва да засили сътрудничеството в тази област с трети държави със сходни възгледи и с ключови партньори като НАТО чрез структурирания диалог между ЕС и НАТО относно устойчивостта.

---

⁴⁵ В съответствие с Директива 2014/89/ЕС за установяване на рамка за морско пространствено планиране.

⁴⁶ 12950/20.

⁴⁷ Директива (ЕС) 2022/2557.

⁴⁸ Директива (ЕС) 2022/2555.

ЕС е изправен и пред друго предизвикателство, свързано с големи количества невзривени бойни припаси, химически амуниции и изтичане на нефт от потънали кораби от времето на Първата и Втората световна война, намиращи се в морските басейни около ЕС. Това предизвикателство допълнително се задълбочава от военната агресия на Русия срещу Украйна, в резултат от която в Черно море се намират мини. Видът, местоположението и количеството на тези боеприпаси не са добре документирани в някои морски басейни, което създава рискове за безопасността на хората, за морската безопасност и сигурност, за националната критична инфраструктура, за околната среда (поради евентуалното изпускане на химикали) и за дейностите в областта на синята икономика (например изграждането на обекти за енергия от възобновяеми източници в морето или риболовните дейности). Въз основа на поуките, извлечени от съществуващите успешни проекти⁴⁹, ЕС следва допълнително да увеличи усилията си за цялостно справяне с този проблем, като подобри ситуационната осведоменост, средствата и инструментите, които биха спомогнали за смекчаване на рисковете, свързани с невзривените бойни припаси, и тяхното обезвреждане. Също така е много важно по безопасен начин да бъдат обезвредени невзривените бойни припаси и мините, останали в Черно море, веднага щом условията позволяват.

Морската сигурност се подкошава и от чуждестранни участници, както поради рискове, свързани с преките чуждестранни инвестиции в критична инфраструктура, така и поради манипулиране на информацията и намеса от страна на такива участници. Тези въпроси ще бъдат решавани посредством съответни инструменти и рамки; например върху преките чуждестранни инвестиции ще се извършва в скрининг съгласно съответния регламент⁵⁰.

Споделянето на морски данни и информация с трети държави е ключов аспект на сътрудничеството. То обаче следва да зависи от оценките на риска за сигурността.

---

⁴⁹ Проекти за прочистване на Балтийско море от химически оръжия и конвенционални боеприпаси, подпомагани по програмата Interreg, финансирана от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) — [10 години сътрудничество по Interreg за освобождаване на Балтийско море от изхвърлени боеприпаси — Interreg за региона на Балтийско море \(interreg-baltic.eu\)](#)

⁵⁰ Регламент (ЕС) 2019/452.

Комисията и държавите членки извършват оценка на риска с оглед изготвянето на насоки за повишаване на сигурността на пасажерските кораби в ЕС.

Ключовите действия на ЕС по отношение на управлението на риска и заплахите в настоящата стратегия са:

- укрепване на капацитета за принос в борбата срещу организираната престъпност и сериозните международни заплахи и незаконните дейности, включително в морските зони от интерес;
- редовно провеждане на учения в областта на морската сигурност с реални действия на равнището на ЕС, насочени към защитата на пристанищата и противодействие на заплахи като кибернетичните и хибридните заплахи, в допълнение към гореспоменатите годишни военноморски учения на военноморските сили и бреговата охрана на държавите членки;
- разполагане на активи и средства за наблюдение (например дистанционно управляеми летателни системи) и осигуряване на оптимално използване на настоящите и бъдещите космически услуги (като наблюдение на Земята) с цел патрулиране и защита на критичната морска инфраструктура;
- разработване на планове на ЕС за регионално сътрудничество, за да се осигури наблюдението на подводната инфраструктура и разположената в морето инфраструктура;
- разработване на съгласувана рамка с регионални организации, включително конкретни действия и финансиране, за справяне със заплахите, породени от невзривените бойни припаси, активните оръжия и химическите оръжия в морето, активно и ефикасно наблюдение и премахване с помощта на иновативни технологии и с минимални последици за околната среда;

- подобряване на ранното предупреждение и стратегическото прогнозиране, чрез използването на космически услуги, наред с другото, относно последиците от изменението на климата, по-конкретно повишаването на морското равнище, бурите и влошаването на състоянието на околната среда;
- изготвяне на нови и подобряване на съществуващите оценки на риска, планове за действие при извънредни ситуации и планове за възстановяване след бедствие (на равнището на ЕС и на национално равнище) за пристанищата и крайбрежната инфраструктура, както и за сигурността на пътническите кораби и транспортните вериги/веригите за доставка;
- насърчаване на обмена между участниците в морския сектор на най-добри практики по отношение на киберзаплахите и по-нататъшно укрепване на киберсигурността на корабите на равнището на Международната морска организация (ИМО);
- повишаване на морската осведоменост в Арктическият регион, включително космическо наблюдение; непрекъснато взаимодействие с арктическите крайбрежни държави двустранно и в съответните многостранни форуми, според случая, с цел подкрепа за изпълнението на политиката за Арктика⁵¹;
- оценка на пригодността на морските зони, запазени или използвани за военни дейности, за разгръщане на проекти за енергия от възобновяеми източници в морето;
- оценяване на инвестициите в морска инфраструктура от държави и субекти извън ЕС в контекста на механизма за сътрудничество, създаден с Регламента относно скрининга на преките чуждестранни инвестиции.

---

⁵¹ 12870/21.

5. Повишаване на способностите

За да утвърди своите интереси в областта на морската сигурност, ЕС следва да ускори развитието както на гражданските, така и на военните способности, като според случая включва и промишлеността. Научноизследователската и развойната дейност (НИРД) по отношение на гражданските аспекти на европейската морска сигурност е включена в обединението „Гражданска сигурност за обществото“ на програма „Хоризонт Европа“. С настоящата и бъдещата НИРД ще бъде подкрепено развитието на способностите на равнището на ЕС, включително защитата на морската инфраструктура от критично значение, управлението на подводните заплахи, готовността и реакцията при причинени от човека бедствия и природни бедствия, сигурността на морския превоз на пътници и управлението на невзривени бойни припаси, като според случая ще бъде включвана и промишлеността.

В областта на сигурността и отбраната, за да се гарантира по-категорично присъствие на Съюза в морето, както и способността му за проекция на сила, ЕС и неговите държави членки следва да развият пълен спектър от морски способности, като използват пълноценно възможностите за сътрудничество в рамките на свързани инициативи и инструменти на ЕС⁵². По-специално подобрените морски способности следва да се съсредоточат върху гарантирането на устойчивостта, конкурентоспособността и контрола на ЕС във всички аспекти на морската област в съгласуваност с НАТО и в съответствие със Стратегическия компас. Текущото преразглеждане на плана за развитие на способностите⁵³ се основава и на поуките, извлечени от военната агресия на Русия срещу Украйна. Например ЕАО ще направи проучване на ключовите технологии, необходими за управление на рояци (тактически групираня) от безпилотни летателни апарати в морето и за защита на критичната инфраструктура по морското дъно.

---

⁵² Планът за развитие на способностите, възможностите за сътрудничество, определени в рамките на координирания годишен преглед на отбраната, постоянното структурирано сътрудничество, Европейския фонд за отбрана.

⁵³ По време на заседанието на Управителния съвет на EDA, проведено през юни 2022 г., официално започна преразглеждането на плана за развитие на способностите.

Както се призовава в Стратегическия компас и в съответствие с координирания годишен преглед на отбраната (CARD)⁵⁴, националните и многонационалните проекти следва да имат за цел както преодоляването на фрагментирането на стратегическите активи, като например плавателните съдове с размер на корвета и бордовите системи, така и подобряването на оперативната ефективност на отделните платформи. Няколко възможности за сътрудничество, посочени в циклите на CARD за 2019 – 2022 г., доведоха до проекти по линия на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС) за безекипажни морски системи. Европейският фонд за отбрана⁵⁵ ще подкрепя проекти за научноизследователска и развойна дейност, например относно морската ситуационна осведоменост, способностите за морско наблюдение, защитата на критичната морска инфраструктура и подводните способности.

ЕС и неговите държави членки следва да се стремят към укрепване на способностите, които им позволяват в защита на критичната подводна инфраструктура по-добре да откриват подозрителни дейности. ЕС и НАТО следва да координират усилията си в тази област по целесъобразност, за да се гарантира съгласуваност на резултатите, когато изискванията се припокриват.

Ключовите действия на ЕС за укрепване на способностите в настоящата стратегия са:

- разработване на общи изисквания и концепции за технологиите в областта на сигурността и отбраната, включително за морската осведоменост, както на повърхността, така и под вода;
- изграждане на оперативно съвместими безпилотни системи за наблюдение на критичната морска инфраструктура за противодействие на рояци (тактически групирания) от враждебни безпилотни летателни апарати и др.;

---

⁵⁴ Целева област „Европейски надводни патрулни кораби“.

⁵⁵ Европейският фонд за отбрана има за цел засилването на конкурентоспособността и капацитета за иновации на отбранителната промишленост в ЕС. Следователно той допринася за развитието на военните способности на държавите членки.

- увеличаване на съвременните възможности за противоминни мерки, например чрез разработване на оперативна концепция на ЕС;
- подкрепа за развитието на съвместни разширени способности на морските патрулни въздухоплавателни средства;
- създаване на съвместни изпитвания и експериментални учения за разработване на бъдещи съвременни морски способности.

6. Образование и обучение

Необходимо е високо ниво на специализирано образование, умения и обучение, за да може ЕС да се справи с настоящите и бъдещите предизвикателства пред морската сигурност. За справянето с новите хибридни и киберзаплахи са нужни оператори със силен набор от цифрови умения и специални програми за преквалификация и повишаване на квалификацията. Решенията под формата на обмен между програмите за военна подготовка, съвместните програми за обучение между военноморските сили на държавите — членки на ЕС, и между различните институции ще повишат оперативната съвместимост и ще помогнат на ЕС да предприема по-ефективни, координирани и приобщаващи ответни действия срещу новите заплахи.

Като част от практическото ръководство относно европейското сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана е създаден каталог за обучение, който обхваща всички курсове, провеждани от агенциите на ЕС във всички морски области. Ръководството ще бъде актуализирано периодично в съответствие с потребностите и настъпилите промени. Успешният проект за европейска мрежа от академии за обучение по дейности по брегова охрана (ECGFA NET) и хармонизираният курс за обучение относно функцията за брегова охрана следва да продължат, особено програмата за обмен, която включва съседни държави и регионално сътрудничество чрез специален проект, изпълняван от EFCA в тясно сътрудничество с ЕАМБ и Frontex. ЕАМБ също така разработва курс по морска киберсигурност. Европейският център за високи постижения в борбата с хибридните заплахи (Hybrid CoE) организира курсове и конференции относно хибридните заплахи в морската област. Равенството между половете и овластяването на жените в сектора на морската сигурност в ЕС следва да бъдат подкрепени, като се насърчава достъпът на жените до техническо образование и обучение на високо равнище.

Европейският колеж по сигурност и отбрана (ЕКСО)⁵⁶ осигурява обучение и образование на равнището на ЕС както за цивилни служители, така и за военни, за да насърчи общото разбиране на предизвикателствата за морската сигурност и да повиши осведомеността относно нарастващата роля на ЕС в тази област. С подкрепата на ЕКСО шест европейски военноморски академии понастоящем работят по съдържанието на общ международен военноморски семестър.

---

⁵⁶ В контекста на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) ЕКСО осигурява обучение и образование на равнището на ЕС в областта на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) на Съюза. Той има за цел да развива и насърчава общото разбиране на ОПСО сред цивилните служители и военните, както и да набелязва и разпространява чрез своите дейности по обучение добрите практики по различни въпроси в областта на ОПСО. По този начин ЕКСО допълва националните усилия в областта на обучението и образованието.

Ключовите действия на ЕС по отношение на образованието и обучението⁵⁷ в настоящата стратегия са:

- повишаване на уменията в областта на сигурността, свързани с киберпространството, хибридните заплахи и космическото пространство, чрез подкрепа за нови и съществуващи курсове за обучение, предлагани от различни академични институции и компетентни национални органи или органи на ЕС в гражданската и във военната област;
- провеждане на специални програми за обучение, отворени за партньори извън ЕС, за преодоляване на съществуващи и нововъзникващи заплахи за морската сигурност;
- създаване на „международен военноморски семестър“ в рамките на Европейската инициатива за обмен на млади офицери (EMILYO)⁵⁸;
- провеждане на съвместни гражданско-военни и междуведомствени учения въз основа на сценарии, включващи споделена юрисдикция или споделено използване на способности.

---

⁵⁷ Включително като част от Годината на уменията.

⁵⁸ <http://www.emilyo.eu/>; EMILYO не е свързана с програмата „Еразъм+“.

V. СРЕДСТВА И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ПОДКРЕПА НА ДЕЙСТВИЯТА НА ЕС В ОБЛАСТТА НА МОРСКАТА СИГУРНОСТ

Преразгледаната стратегия следва да се изпълнява в духа на интегрирания подход с цел постигане на възможно най-голямо полезно взаимодействие и за въвеждане на допълнителни средства и инструменти на ЕС. Това следва да включва:

- проектите за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, финансирани по линия на Европейския фонд за отбрана, с цел повишаване на способностите на въоръжените сили на държавите — членки на ЕС;
- Европейския механизъм за подкрепа на мира като извънбюджетен механизъм за финансиране на действия на ЕС по линия на общата външна политика и политиката на сигурност с военни последици и последици в областта на отбраната;
- научни изследвания и иновации на ЕС за гражданските способности в областта на морската сигурност, по-специално в рамките на обединение 3 „Гражданска сигурност за обществото“ по програма „Хоризонт Европа“;
- възможностите, предлагани по линия на фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, за повишаване на способностите на органите за брегова охрана на държавите членки, които изпълняват задачи по правоприлагане и контрол по море;

- военноморските операции на ЕС (операции ATALANTA и IRINI) и рамката на съществуващото координирано морско присъствие;
- Механизма за гражданска защита на Съюза, по-специално чрез използване на аналитичен капацитет и капацитет за реагиране, както и чрез изпълнение на препоръката на Комисията относно целите за устойчивост при бедствия;
- програмата по Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество в подкрепа на международните партньорства за повишаване на морската сигурност, по-специално морската ситуационна осведоменост;
- Инструмента за предприсъединителна помощ (2021—2027 г.), ИПП III, предвид неговия обхват и фокус върху страните кандидатки;
- бюджета на общата външна политика и политика на сигурност за финансиране на граждански мисии по линия на ОПСО;
- Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА) за финансиране на морското наблюдение и сътрудничеството по отношение на функциите за брегова охрана;
- програмите по Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Interreg в подкрепа на инвестициите в крайбрежните и най-отдалечените региони и територии, както и в държавите с общи морски граници с ЕС;

VI. БЪДЕЩИ ДЕЙСТВИЯ

Комисията и върховният представител ще работят заедно със Съвета за изпълнението на настоящата преразгледана стратегия в областите на действие, посочени по-горе и подробно описани в плана за действие, опирайки се на опита от постиженията на ЕСМС от 2014 г. насам, като използват съществуващите инструменти и политики и следват общите насоки на Стратегическия компас.

Три години след като стратегията бъде одобрена от Съвета, Комисията и върховният представител ще представят на Съвета съвместен доклад за напредъка с принос от държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ II КЪМ ПРИЛОЖЕНИЕТО

Преразгледан план за действие във връзка със Стратегията на ЕС за морска сигурност (ЕСМС)¹

Стратегическа цел 1. Засилване на дейностите в морето

Цели	Действия		График <i>Когато е приложимо</i>	Заинтересовани участници²
1.1. Разширяване на ролята и действията на ЕС в морските басейни около ЕС и отвъд тях.	Засилване на военноморските операции на ЕС, провеждани в рамките на ОПСО, и консолидиране на осъществяването на концепцията за координирано морско присъствие (КМП)			
	1.1.1	Обезпечаване на военноморските операции на ЕС, провеждани в рамките на ОПСО (включително Atalanta и Irini), с военноморските и въздушните активи, посочени в съответните им обединени съвместни декларации относно изискванията.	2025 г.	ДЧ, ЕСВД
	1.1.2	Разглеждане на нови морски зони от интерес, в които да се приложи КМП, въз основа на предложения от ЕСВД.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД
	Развиване на сътрудничество и полезни взаимодействия между инициативи, ръководени от ДЧ, и инициативи на ЕС в областта на морската сигурност			

¹ ЕСМС ще се изпълнява чрез този план за действие и в рамките на интегрирания подход. Във връзка с ЕСМС ще се използват всички съответни граждански и военни политики, средства и инструменти на ЕС, и чрез нея ще се координират политиките и дейностите на всички съответни участници на европейско, регионално и национално равнище, като ще се засилват техните полезни взаимодействия и взаимното им допълване. Чрез нея също така ще се насърчава по-последователното ангажиране на ЕС по отношение на външни конфликти и кризи, за да се повиши сигурността на ЕС и неговите граждани.

² Заинтересованите участници, посочени в плана за действие, ще допринасят съобразно своите съответни правомощия, отговорности и мандати. Агенциите на ЕС в настоящия план за действие са тези, които са определени като участници в различните действия по него, и функциите, които им се възлагат, не засягат процедурите и решенията на техните съответни административни съвети по отношение на приноса на агенциите към тези действия. Други съответни агенции на ЕС също могат да бъдат поканени от Комисията или държавите членки за сътрудничество при изпълнението на плана за действие. Агенциите ще участват в работата на международно равнище чрез съответните служби на ЕС („отговорните генерални дирекции“).

	1.1.3	Насърчаване на допълнителни полезни взаимодействия между операция Atalanta (EUNAVFOR) и Европейската мисия за морска осведоменост в Ормузкия проток (EMASOH).	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД	
	1.1.4	Засилване на съгласуваността и координацията между действията на институциите на ЕС и на държавите — членки на ЕС, включително чрез КМП.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД	
	1.1.5	Подкрепа за действия с услугите за обединяване на данни и възможностите за обмен на информация на EUROSUR, като например тези, които са налични чрез CISE и интегрираните морски услуги, и координиране на дейностите по наблюдение в предграничните зони.	Периодично	Frontex, ЕАМБ	
	1.1.6	Подкрепа за създаването на курсове за оператори в морското дело в ДЧ чрез предоставяне на обучение и достъп до възможностите и услугите на EUROSUR.			
	1.1.7	Гарантиране, че действията на ЕС по море и на сушата допълват интегрирания подход на ЕС чрез насърчаване на връзките с междуведомственото сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана (тристранно работно споразумение) и концепция за многоцелева морска операция, разработена в рамките на сътрудничеството на ЕС по отношение на функциите за брегова охрана и прилагана от органите за брегова охрана в съответните морски басейни.	Периодично, от 2023 г. нататък.	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EFCA, ЕАМБ, Frontex	
	1.1.8	Насърчаване на взаимодействието, когато е уместно и възможно от правна гледна точка, между дейностите по линия на ОПСО и концепциите за многоцелеви морски операции, разработени в рамките на междуведомственото сътрудничество по отношение на функциите за брегова охрана.	Периодично, от 2023 г. нататък.	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EFCA, ЕАМБ, Frontex	
	В съответните морски басейни около ЕС				

	1.1.9	Организиране на учения по морска сигурност, включително годишни военноморски учения на военноморските сили и бреговата охрана на държавите членки, в които участват военноморски сили и органи по морска сигурност от възможно най-много ДЧ, за да се повишат готовността и способностите за реагиране на традиционните заплахи, както и на рисковете и заплахите, изброени в стратегическа цел 4.	Годишно, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД (ВСЕС)
	1.1.10	Популяризиране и включване на морската сигурност в работата по стратегии и инициативи, свързани с морските басейни около ЕС, и по съответни макрорегионални стратегии, по целесъобразност.	Периодично, от 2023 г. нататък.	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	Арктика			
	1.1.11	Осигуряване на достатъчно спътниково наблюдение и стремеж към достатъчно услуги за спътникови комуникации и услуги за определяне на местоположението, навигация и синхронизация във връзка с новите маршрути през Северния ледовит океан, включително чрез съществуващите възможности по програмата „Коперник“ (включително нейните услуги за морската среда – услуга за мониторинг на морската среда и услуга за морско наблюдение на „Коперник“ ³), с цел подобряване на ситуационната осведоменост.	До 2025 г.	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
	1.1.12	Участие в работата на Арктическият съвет и свързаните с него форуми, както е целесъобразно.	Периодично.	ДЧ, ЕСВД, ЕК
	Атлантически океан			
	1.1.13	Подпомагане на операциите за борба с трафика на наркотици чрез обмен на информация и провеждане на съвместни	Периодично, от 2023 г.	ДЧ, ЕК, МАОС-Н, ЕАМБ,

³ <https://marine.copernicus.eu/>

	операции, включително в държавите/пристанищата на заминаване и пристанищата и пристанищните съоръжения на местоназначение в ЕС, а така също и в Карибско море.	нататък.	ЕВРОПОЛ, Frontex
1.1.14	Установяване на сътрудничество в областта на морската сигурност с партньори от другата страна на Атлантическия океан, включително международни и регионални организации от Африка и Северна и Южна Америка.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
1.1.15	Определяне и насърчаване на регионални дейности за изграждане на морски капацитет с цел разширяване на съществуващите програми за изграждане на капацитет за морска сигурност (напр. процеса от Рабат), подобряване на тяхната координация и разработване на подобни инициативи с партньорски държави и регионални организации.	Периодично, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, ЕК
1.1.16	Провеждане на съвместни учения и посещения на пристанища с крайбрежни държави със сходни позиции, за да се засили ролята на ЕС като фактор за глобалната морска сигурност и да се укрепи сътрудничеството в областта на морската сигурност.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД
Балтийско море			
1.1.17	Създаване на механизъм, включващ ЕК, Съвета на страните от Балтийско море (Балтийския съвет) и HELCOM, за координиране на научните действия, операциите и споделянето на данни с цел изпълнението на план за действие за справяне с невзривени бойни припаси в Балтийско море и възможни разливи на нефт от корабокрушения.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
1.1.18	Разработване на инструмент на регионално равнище, който да създаде възможност за споделянето на данни за изхвърлени бойни припаси, извършването на оценка на риска и определянето на най-добрите начини за отстраняване на	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД

		конвенционални и химически боеприпаси от Балтийско море.		
	1.1.19	Разработване и увеличаване на мащаба на технологии за справяне с невзривени бойни припаси, включително с участието на граждански организации и като се насърчават връзките с промишлеността.	Периодично от 2024 г. нататък.	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	1.1.20	Допълнително увеличаване на усилията, включително чрез организирането на редовна кампания за почистване на региона на Балтийско море от изхвърлени боеприпаси като част от цялостен отговор на ЕС на проблема с невзривените бойни припаси, за защита на човешкия живот и на морската среда, за гарантиране на сигурността на морските пътища и за улесняване на развитието на морски икономически дейности.	Периодично от 2024 г. нататък.	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	Черно море			
	1.1.21	Повишаване на капацитета за координирана реакция по отношение на морското замърсяване, свързано с въоръжени конфликти, включително чрез разработване на нови учебни програми за справяне със замърсяването от различни източници, в това число от невзривени бойни припаси, мини, нефтени разливи, потънали плавателни съдове и др., което също може да засегне биологичното разнообразие и екосистемите, чрез използване също на Общата морска програма за Черно море и Стратегическата програма за научни изследвания и иновации за Черно море.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
	1.1.22	Надграждане на съществуващия капацитет на SatCen на ЕС и други служби на ЕС и засилване на настоящите способности за откриване на морски мини, включително мините, разположени в контекста на агресивната война на Русия срещу Украйна, представляващи риск за корабоплаването и навигацията.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, SatCen

Средиземно море				
	1.1.23	Повишаване на капацитета на средиземноморски партньорски държави със сходни позиции и споделяне на информация, когато е необходимо, за подобряване на способността им да изпълняват задачи по морско наблюдение, включително с цел откриване и предотвратяване на неразрешено преминаване на граници и трансгранични престъпни дейности.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД, Frontex
	1.1.24	Засилване на координацията и полезните взаимодействия между операция IRINI, EUBAM LIBYA и съответните агенции на ЕС, за да се способства за изпълнението на пълния мандат на операция IRINI.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД, Frontex, ЕАМБ, SatCen
	1.1.25	Засилване на координацията между операция IRINI и съответните партньори чрез по-нататъшно използване на съществуващите форуми за обмен (например конференция, посветена на механизма за взаимна осведоменост и избягване на конфликти в Средиземно море) и проучване на начини за използване на оперативни полезни взаимодействия.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД
	1.1.26	Разработване на курсове за обучение и улесняване на обмена на информация, експертен опит, техническа помощ, обучение и най-добри практики между държавите от Съюза за Средиземноморието с цел борба с незаконните дейности в морето, включително чрез MedCGFF и в съответствие с Декларацията на Съюза за Средиземноморието относно устойчивата синя икономика ⁴ .	Периодично, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, Frontex, ЕАМБ, EFCA

⁴ Член 71 от Декларацията на Съюза за Средиземноморието относно устойчивата синя икономика: „Министрите приветстват активната роля на MedCGFF за засилване на регионалното сътрудничество и насърчаване на разбирането на въпросите в областта на морското дело от общо значение и общ интерес, свързани с функциите за брегова охрана през границите и секторите, както граждански, така и военни, и приканват

	1.1.27	Определяне и насърчаване на регионални дейности за изграждане на морски капацитет с цел разширяване на съществуващите програми за изграждане на капацитет за морска сигурност (напр. процеса от Рабат), подобряване на тяхната координация и разработване на подобни инициативи с партньорски държави и регионални организации.	Периодично, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, ЕК
	1.1.28	Изпълнение на препоръките на Генералната комисия по рибарство за Средиземно море/Схемата за международна инспекция/Пилотните проекти за повишаване на устойчивостта на рибните ресурси, за да се подпомогне борбата срещу незаконния, недеklarиран и нерегулиран (ННН) риболов.	Периодично	ДЧ, ЕК, EFCA
	1.1.29	Провеждане на съвместни учения и посещения на пристанища с крайбрежни държави със сходни позиции, за да се засили ролята на ЕС като фактор за глобалната морска сигурност и да се укрепи сътрудничеството в областта на морската сигурност.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	Северно море			
	1.1.30	Провеждане на цялостно картографиране на басейна на Северно море, за да се извърши оценка на риска и да се определят най-добрите начини за отстраняване на конвенционални и химически боеприпаси.	До края на 2025 г.	ЕК, ДЧ
	В морски зони от интерес			
	1.1.31	Засилване на подкрепата за борбата срещу незаконните дейности по море, включително срещу трафика на хора, трафика на наркотици, пиратството и ННН риболов.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД
Гвинейски залив				

форума да развива дейности за обучение и допълнително да улесни обмена на информация, експертен опит, техническа помощ, обучение и най-добри практики за справяне с незаконните дейности по море“.

	1.1.32	Продължаване на подкрепата за архитектурата от Яунде за морска сигурност, включително чрез програмата за регионална информационна мрежа в Гвинейския залив (GoGIN), и подобряване на състоянието на правовата държава и на националните нормативни уредби в региона, включително чрез текущите програми SWAIMS и PASSMAR до тяхното приключване през 2024 г., а впоследствие чрез следващата регионална програма за морска сигурност, както и чрез GoGIN II и платформата YARIS.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД, ЕАМБ
	1.1.33	Укрепване на съгласуваността между институциите на ЕС и действията на държавите — членки на ЕС, по-специално чрез консолидиране на КМП в Гвинейския залив.	Периодично	ДЧ, ЕСВД, ЕК
	Индийско-Тихоокеански регион			
	1.1.34	Подобряване на механизмите за обмен на информация и способстване за връзки между центровете за обединяване на морска информация чрез развиване и разширяване на използването на платформата IORIS на CRIMARIO и инициативата SHARE.IT.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	1.1.35	Провеждане на съвместни учения и посещения на пристанища с партньори със сходни позиции от Индийско-Тихоокеанския регион, за предпочитане чрез използване на платформата IORIS като инструмент за сътрудничество.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	1.1.36	Засилване на съгласуваността между институциите на ЕС и действията на държавите — членки на ЕС, както и между програмите за изграждане на капацитет, включително чрез КМП в северозападната част на Индийския океан.	От 2023 г. нататък	
	1.1.37	Засилване на сътрудничеството в областта на морската сигурност с международни и регионални организации,	От 2023 г. нататък	

		по-специално с Асоциацията на страните от Югоизточна Азия (АСЕАН), включително полагане на усилия за постигане на статут на партньор в диалога в Асоциацията за регионално сътрудничество на страните по крайбрежието на Индийския океан (IORA).		
	1.1.38	Продължаване на подкрепата за архитектурата за морска сигурност в западната част на Индийския океан, създадена съгласно програмата MASE (до приключването на действието през 2023 г.), и за Кодекса за поведение от Джибути чрез предстоящата регионална програма за морска сигурност в Африка на юг от Сахара.	От 2024 г. нататък	ЕК, ЕСВД
	1.1.39	Продължаване на насърчаването на операция EUNAVFOR ATALANTA като рамка за осигуряване на морска сигурност в рамките на нейния мандат и за активизиране на дейностите в морето с държави и организации със сходни позиции, включително като се вземе предвид КМП в северозападната част на Индийския океан.	Периодично	ДЧ, ЕСВД
1.2 Насърчаване на зачитането на международното право и борбата срещу незаконните дейности в морето	Насърчаване на спазването на КООНМП и други международни инструменти, свързани с морската сигурност			
	1.2.1	Застъпване за спазването и насърчаване на подписването и ратифицирането на международни инструменти, свързани с морската сигурност, по-специално КООНМП, и на споделянето на най-добри практики с крайбрежните държави и партньорите при прилагането на международното право, свързано с морската сигурност, в съответните форуми.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	1.2.2	Сътрудничество с партньорските държави за споделяне на най-добри практики и мерки за изграждане на доверие, за да се спомогне за прилагането на международното право в отношенията с такива партньорски държави.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД

Насърчаване и развитие на аспекти на морската сигурност съгласно правните рамки на ИМО и ЕС			
1.2.3	Сътрудничество с партньорските държави за преодоляване на проблемите, свързани с морската сигурност, като се гарантира например спазване на правните инструменти на ИМО, по-специално за прилагане на Международния кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
1.2.4	Насърчаване и разработване на насоки на COM MARSEC, включително насоки по въпроси, свързани с киберсигурността, в съответствие с нормативната уредба на ИМО с цел насърчаване на функциите за контрол на сигурността на пристанищата и корабите.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
1.2.5	Извършване на достатъчен брой проверки в областта на морската сигурност от страна на Комисията като редовна ежегодна дейност с цел следене на прилагането от държавите членки на законодателството на ЕС в областта на морската сигурност; продължаване на проучването на начини за повишаване на морската сигурност, включително киберсигурността, особено за морския транспорт, включително пътническите кораби.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
Подпомагане на борбата срещу незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов (ННН) в съответствие с консолидиращия подход на ЕС и най-добрите практики.			
1.2.6	Продължаване на подкрепата за държавите членки в съвместни операции и операции за контрол на рибарството, като същевременно се изпълняват съвместните планове на EFCA за разполагане, за да се създадат условия за постоянен обмен на информация и за разузнавателни и контролни дейности, планирани въз основа на резултатите от оценката на риска.	Периодично, текущо	ДЧ, ЕК, EFCA
1.2.7	Насърчаване на междуведомственото сътрудничество,	Текущо	ДЧ, ЕК, EFCA,

		включително обмена на данни, с цел подобряване на мониторинга, контрола и наблюдението и подпомагане на органите по рибарство в ЕС и извън него ⁵ (включително националните и регионалните центрове за наблюдение на риболова) при прилагането на действащото регионално и национално законодателство.		ЕАМБ, Frontex
	1.2.8	Оказване на подкрепа на бреговата охрана и военноморските сили на държавите членки при предоставянето на услуги в съответните зони съгласно конвенциите на регионалните организации за управление на рибарството, за да се гарантира безопасността и сигурността на моряците, риболовните кораби и флотите (напр. от пиратство), както и за по-добър контрол и премахване на нарушенията, свързани с принудителен и тежък труд в морето.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК
	1.2.9	Предприемане на действия за контрол и премахване на нарушенията, свързани с принудителен и тежък труд в морето.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК
	Засилване на граничния контрол и борба с трансграничните престъпни дейности като контрабанда на мигранти или стоки и трафик на хора, с акцент върху частите от ЕС, които са особено засегнати от миграционен натиск, както и с незаконните, неразрешени проучвателни и сондажни дейности за въгледороди			
	1.2.10	Разработване на съгласувани и решителни ответни действия за противодействие на инструментализирането на миграцията по море и за възпиране, разбиване и наказателно преследване на престъпните мрежи за контрабанда на мигранти и трафик на хора.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД, Frontex, Европол, Евроюст

⁵ Подкрепата в областта на рибарството за органите в ЕС и извън него е в рамките на мандата на EFCA с подкрепата на другите агенции. Подкрепата за органите в областта на рибарството извън ЕС изисква специално искане от страна на Европейската комисия.

	1.2.11	Извличане на ползи от цялостното прилагане на Регламента за европейската гранична и брегова охрана ⁶ и структурираното сътрудничество между съответните участници (напр. ЕВРОПОЛ, ИНТЕРПОЛ и СНПООН), и с оглед на подкрепата за дейностите на Механизма за гражданска защита на Съюза, подобряване на анализа на риска с цел определяне на морските зони и пристанищата, които да бъдат наблюдавани, както и плавателните съдове и въздухоплавателните средства, които да бъдат проследявани, за целите на борбата с трансграничните незаконни дейности.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, Frontex
	1.2.12	Създаване и поддържане на европейска картина на състоянието, включваща предграничните зони, въз основа на обмен на информация, анализ на риска и проактивно въздушно наблюдение и патрулиране.	От 2024 г. нататък	ДЧ, Frontex
	1.2.13	Защита на морските зони на държавите — членки на ЕС, в съответствие с международното право, по-специално КООНМП, от незаконни, неразрешени проучвателни и сондажни дейности за въглеводороди и други ресурси.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД

Стратегическа цел 2. Сътрудничество с партньорите

Цели	Действия	График <i>Когато е приложимо</i>	Заинтересовани участници

⁶Регламент (ЕС) 2019/1896.

2.1. Насърчаване на сътрудничеството със стратегически партньори и с партньори със сходни позиции	Насърчаване на сътрудничеството със стратегически партньори и с партньори със сходни позиции			
	2.1.1	Увеличаване на участието на ЕС в механизмите за взаимна осведоменост и избягване на конфликти (SHADE) в морската област, включително в работните подгрупи на групата SHADE за Гвинеийския залив. Участие в работата на групата G7++FOGG (Приятелите на Гвинеийския залив) и нейните работни подгрупи. Участие в работата на групата „Кодекс за поведение от Джибути“ и нейните работни подгрупи.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, ЕК
	2.1.2	Засилване на диалога и сътрудничеството с трети държави и международни партньори по въпросите на морската сигурност от общ интерес, като например наблюдение и защита на критична морска инфраструктура.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, ЕК
	2.1.3	Оказване на подкрепа на партньорските държави за изграждането на способностите им за морско управление, правовата държава, включително „процедурите за правна развързка“ ⁷ , и военните и военноморските им способности, включително чрез използването на Европейския механизъм за подкрепа на мира.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	2.1.4	Провеждане на проучвания за задълбочаване на разбирането на стопанските и търговските зависимости от ключови пристанища и морски линии за комуникация в рамките на ЕС и извън него и разработване на формати за обмен с ключови стопански и промишлени участници, които разчитат на внос и износ, както и с корабоплавателни дружества, за да се насърчи	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, ЕК

⁷ Процедури, свързани с наказателно преследване на лица, заподозрени в участие в морски престъпления, по-специално пиратство и грабежи по море.

	взаимното разбиране по отношение на зависимостта от морската сигурност и морските линии за комуникация.		
Подобряване на сътрудничеството и увеличаване на оперативното взаимодействие с всички партньори в морето			
2.1.5	Разполагане на служители на ЕС за връзка в регионални центрове за обединяване на морска информация в морски зони от интерес с цел улесняване на обмена на информация и сътрудничеството между ЕС и неговите партньори, а когато е приложимо и оценяване на осъществимостта на прякото свързване на тези центрове за обединяване със съответните системи на ЕС за морско наблюдение	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД
2.1.6	Насърчаване на използването на платформи като IORIS и YARIS от части от военноморските сили на ДЧ, разположени с цел КМП, за външна комуникация и в учения с крайбрежни държави и партньори.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, EDA
2.1.7	Създаване на граждански инструменти за сътрудничество между морските операции, провеждани от ДЧ на ЕС и агенциите на ЕС.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EDA, ЕАМБ, ЕВРОПОЛ, SatCen, Frontex
Включване на морската сигурност в отношенията с партньорските държави и регионалните организации			
2.1.8	Развитие на връзките с партньорските държави и регионалните организации чрез ангажиране в съвместни проекти, свързани с морската сигурност и безопасност, според случая.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
2.1.9	Развитие на сътрудничеството, свързано с функциите за брегова охрана, в рамките на съществуващи или предстоящи работни договорености и споразумения за статуса с партньорски държави, включително за засилване на морското	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, Frontex, ЕАМБ, EFCA

		наблюдение.		
2.2 Работа с партньори извън ЕС за засилване на морското наблюдение	Работа с партньори извън ЕС по решения за оперативна съвместимост за споделяне на информация от морското наблюдение			
	2.2.1	Поддържане на подкрепата за регионалната архитектура за морска сигурност в западната част на Индийския океан.	Периодично	ЕК, ЕСВД
	2.2.2	Подобряване на обмена на информация с партньорските държави в рамките на EUROSUR и чрез задействане на специални карти на състоянието (член 27 от Регламента за европейската гранична и брегова охрана 2.0).	До края на 2024 г.	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EDA, Frontex
	Укрепване на архитектурите за морска сигурност и междуведомственото сътрудничество в морските басейни и морските зони от стратегически интерес			
	2.2.3	Оказване на подкрепа за изграждането на морски капацитет и повишаване на морската осведоменост в Индийско-Тихоокеанския регион чрез програмата MASE до нейното приключване през декември 2023 г. и впоследствие чрез следващата регионална програма за морска сигурност, започваща през 2024 г., както и проекта CRIMARIO, включително платформата IORIS.	Периодично	ЕК, ЕСВД
	2.2.4	Засилване на полезните взаимодействия между програмите Ecofish и PSP, CRIMARIO и MASE, до нейното приключване, а впоследствие и чрез следващата регионална програма за морска сигурност.		ЕК, ЕСВД
	2.2.5	Подпомагане внедряването на архитектурата от Яунде за морска сигурност в района на Гвинеийския залив чрез GoGIN и платформата YARIS и в сътрудничество със съответните партньори.		ЕК, ЕСВД

2.3 Засилване на сътрудничеството на двустранно и многостранно равнище	Засилване на сътрудничеството на двустранно и многостранно равнище			
	2.3.1	Задълбочаване на сътрудничеството с НАТО в областта на морската сигурност в рамките на договорената рамка на съвместните декларации и общия набор от предложения, включително чрез структурирания диалог между ЕС и НАТО относно устойчивостта, при пълно зачитане на принципите на взаимна откритост и прозрачност, реципрочност и приобщаване, както и на автономността за вземане на решения на двете организации. ⁸	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, EDA
	2.3.2	Засилване на сътрудничеството с ИМО и регионалните морски конвенции за противодействие на заплахите от умишлени незаконни действия, които биха могли да засегнат кораби и пристанищни съоръжения по целия свят.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, HELCOM, OSPAR, Конвенцията от Барселона
2.3.3	Засилване на сътрудничеството със СНПООН в борбата с транснационалната организирана престъпност, която действа в морето или посредством морето.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, Frontex	

Стратегическа цел 3. Водеща роля за повишаване на морската осведоменост

Цели	Действия	График <i>Когато е приложимо</i>	Заинтересовани участници
3.1. Повишаване на	Осигуряване на сигурен и бърз обмен на информация между всички съответни сектори и системи в ЕС и ЕАСТ		

⁸ За списъка на областите на сътрудничество вж. текста на Третата съвместна декларация относно сътрудничеството между ЕС и НАТО от 10 януари 2023 г. (<https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2023/01/10/eu-nato-joint-declaration-10-january-2023/>)

морската осведоменост на ЕС	3.1.1	Стартиране на оперативната фаза на CISE, включително внедряване на мрежата за класифицирана информация на CISE.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ ⁹
	3.1.2	Насърчаване/стимулиране на специфичните органи за брегова охрана и военни органи в държавите членки да се присъединят към общността на CISE.	Периодично, от 2023 г. нататък	ЕК, ЕАМБ
	3.1.3	Използване на CISE за обмен на информация от морското наблюдение, за повишаване на устойчивостта и защита на критичната морска инфраструктура (напр. подводни кабели, тръбопроводи и обекти за енергия от възобновяеми източници в морето).	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, EDA, SatCen, ЕАМБ
	3.1.4	Разглеждане на въпроса за използване на CISE за обмен на информация в контекста на междуведомственото сътрудничество, в допълнение към вече съществуващите мрежи.	Периодично, след като CISE започне да функционира.	ДЧ, EFCA, ЕАМБ и Frontex
	3.1.5	Подкрепа за създаване на програма за морската ситуационна осведоменост за отбраната, като същевременно се гарантира синхронизиране със съответните граждански заинтересовани страни.	До 2024 г.	ДЧ, EDA
	Засилване на обмена на информация между гражданските и военните морски органи			
	3.1.6	Засилване на MARSUR и осигуряване на обмен на оперативна информация между мрежата MARSUR и CISE (включително класифицирана и неклассифицирана информация).	Края на 2024 г.	ЕК, ЕАМБ, EDA, SatCen, ДЧ
	3.1.7	Засилване на комуникацията и координацията между националните центрове за морски операции в ЕС чрез	Периодично	ДЧ, ЕК, EDA, ЕСВД (BCEC),

⁹ Оперативната фаза и графикът на всяко действие, изброено в настоящия план за действие, са предмет на активиране на задачата след одобрение от страна на управителния съвет на ЕАМБ.

	използването на CISE и MARSUR, по целесъобразност на регионална основа, с цел осъществяване и подобряване на интегрирано морско наблюдение в морските басейни около ЕС.		ЕАМБ
3.1.8	Укрепване на Центъра за сигурност на мореплаването в региона на Африканския рог с цел подобряване на морската осведоменост в области, които са от решаващо значение за морския трафик.	Периодично	ДЧ, ЕСВД
Засилване на морското наблюдение и обмена на информация, като се използват способности с космическо базиране, дистанционно управляеми летателни системи и други нововъзникващи технологии, включително за защита на външните граници на ЕС			
3.1.9	Създаване на възможност за обмен на подходяща информация между способностите и апаратите за морско наблюдение с космическо базиране, включително CISE и MARSUR.	До края на 2024 г.	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, EDA, ЕКА, SatCen
3.1.10	Пълноценно използване на съществуващите и бъдещите способности и услуги на космическите програми на ЕС, включително компонента за наблюдение на Земята („Коперник“, включително нейните услуги за морската среда – услуга за мониторинг на морската среда и услуга за морско наблюдение на „Коперник“), „Галилео“ (и нейната система за реагиране на заплахи), EGNOS и инфраструктурата за устойчивост, взаимносвързаност и сигурност чрез спътници ¹⁰ , включително за целите на морското наблюдение и мониторинга на морската среда и изменението на климата.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД, ЕАМБ, EFCA, SatCen
3.1.11	Насърчаване на космическата научноизследователска и иновационна дейност за приложения за морско наблюдение,	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, Frontex, SatCen

¹⁰ https://defence-industry-space.ec.europa.eu/welcome-iris2-infrastructure-resilience-interconnectivity-and-security-satellite-2022-11-17_en

	включително чрез участието на ключови участници и промишлеността, заедно със Сателитния център на ЕС и Програмата за стратегически изследвания за услугата за сигурност на „Коперник“.		
3.1.12	Подобряване на интегрирането на космическата технология с дистанционно управляеми летателни системи, както и с радарни станции, морски патрулни самолети и плаващи (управлявани от пилоти и безпилотни) морски средства чрез използване на иновативни инструменти, устойчиви на кибератаки.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕАМБ, Frontex, SatCen
3.1.13	Засилване на наблюдението от крайбрежни патрулни кораби и патрулни кораби в открито море и допълването му с цифрови мрежови военноморски платформи от висок клас, включително безпилотни платформи, в съответствие с националните разпоредби.	Пилотният проект ще бъде изпълнен до 2025 г.	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EDA, Frontex
3.1.14	Системно използване на иновативни решения (технологии и знания), произтичащи от научноизследователската и иновативна дейност областта на гражданската сигурност на ЕС относно морската сигурност, финансирана по поканите за представяне на предложения за гранична и външна сигурност по „Хоризонт 2020“, както и съответни покани за представяне на предложения в рамките на „Хоризонт Европа“.	От 2023 г. нататък	ДЧ
3.1.15	Разглеждане, ако се вземе решение за това, на възможността за разполагане на стационарна радари, оптични спътници и хиперспектрални устройства на стратегически места, за да се подобри откриването и идентифицирането на заплахи за морската сигурност.	Периодично	ДЧ, ЕАМБ, Frontex
3.1.16	В рамките на Европейския форум за функциите за брегова	От 2023 г.	ДЧ, ЕСВД, ЕК,

		охрана и Средиземноморския форум за функциите за брегова охрана да се допринесе за повишаване на морската осведоменост и сътрудничеството на равнище ЕС и на международно равнище чрез обмен на най-добри практики.	нататък	EFCA, ЕАМБ, Frontex
	Развиване на способностите за морско наблюдение			
	3.1.17	Разглеждане на възможността за развиване на концепция за оборудване и системи, като например малка спътникова мисия, която да бъде осъществена посредством съзвездие от спътници, крайбрежни радарни мрежи и безпилотни полунеподвижни платформи в морето.	От 2023 г. нататък	ЕК, ДЧ
3.2. Работа със съответните партньори извън ЕС по решения за оперативна съвместимост за споделяне на информация от морското наблюдение	Работа със съответните партньори извън ЕС по решения за оперативна съвместимост за споделяне на информация от морското наблюдение			
	3.2.1	Оказване на подкрепа за изграждането на морски капацитет и повишаване на морската осведоменост в Индийско-Тихоокеанския регион чрез програмата MASE до нейното приключване през декември 2023 г. и впоследствие чрез следващата регионална програма за морска сигурност, започваща през 2024 г., както и проекта CRIMARIO, включително платформата IORIS.	Периодично	ЕК, ЕСВД
	3.2.2	Подпомагане внедряването на архитектурата от Яунде за морска сигурност в района на Гвинеийския залив чрез GoGIN, по-специално чрез платформата YARIS.	Текущо	ЕК, ЕСВД
	3.3.2	Подкрепа на партньори със сходни позиции извън ЕС посредством спътникови изображения и анализи от агенциите на ЕС в контекста на специални проекти, включително във връзка с дейности, свързани с ННН риболов.	Текущо	ЕК, ЕСВД, EFCA, SatCen

Стратегическа цел 4. Управление на рисковете и заплахите

Цели	Действия		График <i>Когато е приложимо</i>	Заинтересовани участници
4.1 По-нататъшно развитие на осведомеността и готовността за справяне със заплахите, свързани с изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда.	4.1.1	Засилване на способностите за координация и намеса в случай на инциденти и бедствия в морето, с надлежно отчитане на поддържаните от ЕАМБ системи и Механизма за гражданска защита на Съюза и чрез подобряване и/или създаване на интегриран подход и бърза реакция за управление на морски инциденти.	Периодично	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EDA, ЕАМБ
	4.1.2	Увеличаване на знанията за последиците от изменението на климата, покачването на морското равнище, бурите и влошаването на състоянието на околната среда за морската сигурност и преодоляване на свързаните с тях рискове и заплахи.	Периодично, от 2023 г. нататък	ЕК, ЕСВД, ДЧ, EDA, SatCen
	4.1.3	Засилване на морската осведоменост, ранното предупреждение и стратегическото прогнозиране по отношение на последиците от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда за морската сигурност, включително чрез улесняване на събирането и обмена на данни от наблюдение на океаните, след оценка на риска.	Периодично, от 2023 г. нататък	ЕК, ЕСВД, ДЧ, EDA, Frontex, SatCen
	4.1.4	Разширяване на обучението и ученията, провеждани от компетентните органи, за подготовка и ответни действия по отношение на последиците от изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда за морската сигурност.	Периодично, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	4.1.5	Принос за развитието на Европейския цифров океан — отражение на реалния, от гледна точка на морската сигурност, за справяне с комбинираното въздействие на	Периодично, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК

		морската сигурност и променящите се околна среда и климат.		
	4.1.6	Обмисляне на възможността за мерки срещу операции между кораби, които могат да представляват хибридна атака.	Периодично, от 2023 г. нататък	ЕК, ДЧ, ЕСВД
4.2 Повишаване на устойчивостта и защитата на критичната морска инфраструктура (напр. газопроводи, подводни кабели, пристанища, инсталации за производство на енергия, разположени в морето, терминали за втечнен природен газ и плаващи съоръжения за съхранение и регазификация)	Укрепване на устойчивостта и защитата на критичната морска инфраструктура, като се отчитат регионалните особености и равнища на заплахата.			
	4.2.1	Насърчаване на регионални проекти във всички морски басейни около ЕС за укрепване на устойчивостта и защитата на критичната морска инфраструктура, за да се гарантира непрекъснатостта, наличността и поверителността на процеси като енергоразпределението, интернет трафика и трафика на данни.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	4.2.2	Изготвяне на оценка на риска и планове за действие при извънредни ситуации/планове за възстановяване след бедствие (на равнището на ЕС/ на национално равнище) за критичната морска инфраструктура, включващи всички съответни заинтересовани страни, също и от частния сектор, без да се засяга Директивата относно устойчивостта на критичните субекти (напр. относно оценката на риска на критичните субекти в транспортния сектор и подсектора на водния транспорт).	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД, ВСЕС, EDA, ЕАМБ
	4.2.3	Провеждане на стрес тестове за морската инфраструктура въз основа на Препоръка 15623/22 на Съвета, като се използват, където е приложимо, стандартите за методика за стрес тестове за критична инфраструктура, разработена по проекта INFRASTRESS.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК
	4.2.4	Провеждане на редовни пълномасщабни морски учения с реални действия на равнището на ЕС, насочени, наред с другото, към защитата на пристанищата и справянето с кибернетични и хибридни заплахи, с включване и на	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД, ECGFF, EDA, Frontex, ENISA

		Механизма за гражданска защита на Съюза, когато е уместно.		
	4.2.5	Засилване на сътрудничеството между държавите членки с подкрепата на съответните агенции на ЕС за разработване на регионален план за наблюдение на подводната инфраструктура и разположената в морето инфраструктура с цел възпиране на враждебни действия срещу такава инфраструктура. Засилване на сътрудничеството по отношение на извършването на оценка на инциденти; на сътрудничеството между граждански и военни органи, както и по отношение на споделянето на ресурси и обмяна на информация за защита на подводната инфраструктура и разположената в морето инфраструктура. Засилване на сътрудничеството в тази област с трети държави със сходни позиции и ключови партньори като НАТО чрез структурирания диалог между ЕС и НАТО относно устойчивостта.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, EDA, ЕАМБ
	4.2.6	Разработване и въвеждане в употреба, по целесъобразност, на специализирани плавателни съдове и други средства (дистанционно управляеми летателни системи, спътникови изображения) за патрулиране и защита на критичната морска инфраструктура, включително многоцелеви кораби за проучвания.	Използване на съществуващите средства до края на 2023 г. Разработване на допълнителни средства/ресурси до 2025 г.	ДЧ, EDA, SatCen
	4.2.7	Провеждане на допълнителни проучвания във връзка със защитата на критичната морска инфраструктура, също така в подкрепа на съответните препоръки от координирания годишен преглед на отбраната.	До 2025 г.	ДЧ, EDA
	4.2.8	Засилване на компетентностите на националните органи по	Периодично, от	ДЧ, ЕАМБ

		отношение на сигурността на корабите и пристанищата, в съответствие с Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, Международния кодекс за сигурност на корабите и пристанищните съоръжения, Регламент 725/2004 ¹¹ и Директива 2005/65/ЕО ¹² .	2023 г. нататък	
	4.2.9	Подобряване на механизмите за обмен на информация с партньорски държави със сходни позиции, когато е целесъобразно, за да се подобрят обменът на информация и наблюдението на критичната морска инфраструктура.	Периодично, от 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
4.3 Повишаване на киберсигурността	Извършване на оценка на кибернетичните рискове и определяне на подходящи мерки за сигурност			
	4.3.1	Разработването на съответни насоки за морския сектор, най-вече по отношение на пристанищата в контекста на Директивата за МИС 2.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК
	4.3.2	По-нататъшно развитие на общите способности за кибернаблюдение за морските администрации/органите за брегова охрана. Развиване на способностите на морския сектор да се справя с кибернетичните заплахи чрез насърчаване на обмена на най-добри практики и разработване на насоки между участниците в морския сектор, както и по-нататъшно разглеждане на кибернетичните проблеми в областта на сигурността и безопасността на равнището на Международна морска организация (ИМО).	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, ENISA
	4.3.3	Развиване на сътрудничеството в областта на киберсигурността в морската област с държави извън ЕС със сходни позиции, на двустранно или многостранно равнище, наред с другото, с цел подобряване на защитата на цифровата	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ENISA

¹¹ Регламент (ЕО) № 725/2004.

¹² Директива 2005/65/ЕО.

		морска инфраструктура.		
	4.3.4	Подобряване на устойчивостта на морските администрации чрез провеждане на редовни обучения за управление на кризи, свързани с киберсигурността, и развитие на култура на съвместна реакция при инциденти.	Периодично, от 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ENISA, ЕАМБ, Frontex
	4.3.5	Повишаване на знанията за киберсигурността и доразработване на цялостно картографиране на киберсигурността в корабоплаването, за да се определят отговорностите.	От 2024 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, ENISA
4.4 Укрепване на устойчивостта на ЕС и подобряване на реакцията срещу намеса и манипулиране на информацията и други хибридни заплахи за морската сигурност	Справяне с чужда и вътрешна намеса, манипулиране на информация и други хибридни заплахи, свързани с морската област			
	4.4.1	Прилагане на контрапропаганда в областта на морското дело, включително с делегирането на правомощия на оперативните органи (командващите операциите), необходими за справяне с дезинформацията и прилагане на противодействия.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД и военноморски операции на ЕС
	4.4.2	Насърчаване на сътрудничеството в областта на функциите за брегова охрана в ЕС за справяне с хибридните заплахи в морската област, наред с друго.	Периодично, от 2023 г. нататък.	ДЧ, ЕК, ЕАМБ, Frontex

4.5 Извършване на оценка на потенциалното въздействие върху сигурността на преките чуждестранни инвестиции в морската инфраструктура	4.5.1	Извършване на оценка на инвестициите в морска инфраструктура от субекти извън ЕС в контекста на механизма за сътрудничество на ЕС въз основа на Регламент (ЕС) 2019/452 ¹³ .	Текущо	ДЧ, ЕК
4.6 Разработване на цялостен отговор на проблема с невзривените бойни припаси в морските басейни около ЕС	4.6.1	Въз основа на извършени в Балтийско море пилотни дейности, свързани с невзривените бойни припаси, изготвяне на подробен план за морските басейни около ЕС за картографиране на вида, местоположенията и количествата на невзривените бойни припаси от военни дейности, като част от усилията за ограничаване до минимум на тяхното въздействие върху околната среда, гарантиране на сигурността на морските пътища и улесняване на развитието на морски икономически дейности. Набелязване същевременно на съществуващите и необходими способности на ЕС и подходящи механизми за финансиране за справяне с невзривените бойни припаси в морските басейни около ЕС.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК
4.7 Засилване на действията за подготовка срещу терористични актове, незаконни действия и морска престъпност, заплахи за свободата на корабоплаването и хибридни заплахи	4.7.1	Извършване на достатъчен брой проверки на морската сигурност и гарантиране, че корабите, пристанищата и пристанищните съоръжения в ЕС са надлежно обезопасени и защитени в съответствие с действащото международно законодателство и законодателството на ЕС.	Текущо, ежегодно	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
	4.7.2	Укрепване на капацитета за предотвратяване, разкриване и борба с незаконните дейности по море, включително пиратството, в контекста на КМП и чрез сътрудничество със стратегически партньори със сходни позиции.	Периодично	ДЧ, ЕСВД
	4.7.3	Приключване от Комисията на оценката на риска относно	Текущо	ЕК

¹³Регламент (ЕС) 2019/452.

		подобряването на сигурността на пътническите кораби, за да се набележат решения за противодействие на общите рискове и заплахи за сигурността на пътническите кораби в ЕС.		
	4.7.4	Провеждане на проучване за картографиране на всички съответни подводни инфраструктури, свързаните с тях способности и резервни елементи, уязвимостите, заплахите и рисковете за наличността на услугите, въздействието на прекъсването в работата на подводните кабели върху държавите членки и Съюза като цяло, както и намаляването на риска и ремонтните способности, и отправяне на препоръки, чиято цел е осигуряването на по-висока устойчивост/повече резервни елементи, ако е необходимо.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК
4.8 Укрепване на капацитета за принос в борбата срещу организираните и сериозните международни заплахи и незаконни дейности с цел повишаване на вътрешната сигурност на ЕС	4.8.1	Подобряване и увеличаване на капацитета на ДЧ, с подкрепата на съответните агенции, за предотвратяване, разкриване и борба с незаконния трафик, извършван чрез морски транспорт или по море (като например престъпленията против околната среда, трафика на оръжия и наркотици, контрабандата на мигранти и трафика на хора, ННН риболов и др.), по-специално чрез разработване на действия в рамките на ЕМРАСТ.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕФСА, ЕАМБ, Frontex, ЕК, ЕВРОПОЛ
	4.8.2	Проучване на възможността за допълнително използване на информацията за пътниците, предоставяна от операторите на морски транспорт, като се отчитат съществуващите международни, европейски и национални правила, с цел подобряване на сигурността по външните граници и в рамките на ЕС.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, Frontex, Европол
4.9 Ограничаване на рисковете за сигурността, свързани със споделянето на морски данни с трети държави	4.9.1	Оценка на рисковете въз основа на естеството на споделяните данни и определяне на необходимите ресурси и процедури за управление на тези рискове.	От 2023 г. нататък	SatCen, ЕСВД, ЕК, ДЧ

Стратегическа цел 5. Повишаване на способностите

Цели	Действия		График <i>Когато е приложимо</i>	Заинтересовани участници
5.2 Засилване на надводните способности	Укрепване на бъдещите надводни способности и преодоляване на недостига на стратегически спомагателни способности			
	5.1.1	Постигане на напредък по целева област „Европейски надводни патрулни кораби“ от координирания годишен преглед на отбраната.	От 2023 г. нататък	ДЧ, EDA
	5.1.2	Разработване на общи изисквания за защита на войските по отношение на военноморските сили на държавите — членки на ЕС, като се избягва ненужното дублиране.	До 2025 г.	ДЧ, ЕСВД (BCEC), EDA
	5.1.3	Стартиране на дейности за повишаване на ефективността на системите за задвижване, производство на енергия, акумулиране и управление и на логистиката чрез внедряване на нови технологии.		
	5.1.4	Подпомагане на морската военна мобилност чрез одобряване на техническо споразумение за предоставяне на разрешения за трансгранично придвижване в морската област.		
	5.1.5	Разработване на общи изисквания и спецификации за бъдещи безпилотни системи, с обезпечаване на оперативната съвместимост на системите.		
	5.1.6	Осигуряване на подкрепа по искане на ДЧ по проекти по линия на ПСС, включително проекта „Европейска патрулна корвета“.		

	5.1.7	Насърчаване на реалното развитие на способностите и придобиването на първия кораб от класа „европейска патрулна корвета“	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК
	5.1.8	Насърчаване на реалното развитие на способностите за средно голям полуавтономен надводен плавателен съд с модулни полезни товари на мисията	До 2024 г.	ДЧ, ЕК
	5.1.9	Насърчаване на развиването на бъдещи военноморски способности, т.е. функционална интелигентна система от системи за бъдещи военноморски платформи	До 2025 г.	ДЧ, ЕК
	5.1.10	Насърчаване на реалното развиване на способности за военноморско сътрудничество въз основа на военноморското съвместно наблюдение	До 2026 г.	ДЧ, ЕК
5.2 Засилване на подводните способности	Подобряване на подводните способности на ЕС, включително мерките против морски мини			
	5.2.1	Разработване на оперативна концепция на ЕС за противоминни мерки с цел подкрепа на процеса на вземане на решения по отношение на безопасното корабоплаване и експлоатацията на морски плавателни съдове и безпилотни системи, включително използване на възможностите по действия на Европейския фонд за отбрана в областта на развойната и изследователска дейност.	До 2025 г.	ДЧ, ЕК, EDA
	5.2.2	Продължаване на разработването на целеви проекти по линия на ПСС (като проектите „Торпедо-прехващач“ (ATT - anti-torpedo torpedo), „Модулен елемент за бързо развърщане за подводни интервенции“ (DIVERPACK), „Мрежа на Европейския съюз от центрове по гмуркане“ (EUUNDC) и „Морски (полу-)автономни системи за мерки за противодействие на мините“ (MAS MCM)) и използване на подкрепата на съвместната научноизследователска и развойна дейност, финансирана от Европейския фонд за отбрана, и на проекти, финансирани по предшестващата програма — Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната (EDIDP).		

	5.2.3	Подобряване на способностите за противоподводни действия, включително откриване, както по отношение на технологиите, така и на процедурите.	До 2025 г.	ДЧ, EDA
	5.2.4	Насърчаване на разработването на технологии, свързани с подводното тактическо групиране със и без екипажи и подводното наблюдение, откриване, прихващане и комуникации.	От 2023 г. нататък	ЕК, ДЧ
	5.2.5	Насърчаване на технологичното развиване и решения за първата фаза на концепцията за противоминни мерки от разстояние.	До 2024 г.	ЕК, ДЧ
	5.2.6	Насърчаване на развиването на способности за подsigуряването на критична инфраструктура на морското дъно, както и на способности за борба с подводни тактически групираня, състоящи се от разнородни безекипажни подводни съдове.	От 2023 г. нататък	ЕК, ДЧ
	5.2.7	Насърчаване на реалното развиване на способностите във връзка с тежък многофункционален безпилотен апарат за обезвреждане на мини.	От 2023 г. нататък	ЕК, ДЧ
5.3 Подкрепа за военноморските сили и бреговата охрана на държавите — членки на ЕС, при разработването на технологии от критично значение и промишлен капацитет	Определяне на технологиите и научноизследователските дейности в отговор на нуждите от способности, като се отчита всеобхватната стратегическа програма на EDA			
	5.3.1	Насърчаване на научните изследвания в областта на иновативните решения за генериране, акумулиране, управление и разпределение на електроенергия, необходима за посрещане на високото потребление на енергия от новите системи.	До 2025 г.	ДЧ, ЕК, EDA
	5.3.2	Увеличаване на автономното координиране на взаимодействието между управлявани от пилоти и безпилотни летателни апарати, включително технологии за управление на рояка.		
	5.3.3	Осигуряване на наблюдение и защита на високоскоростни, устойчиви и стабилни подводни комуникационни мрежи, с участието на промишлеността и трети държави, когато е		

		целесъобразно.		
	5.3.4	Проучване и внедряване на революционни технологии, включително изкуствен интелект, технологии в областта на големите данни и квантови технологии.		
	5.3.5	Проучване и разработване на обща корабна цифрова архитектура и инфраструктура.		
	5.3.6	Повишаване на автоматизацията на плавателните средства чрез внедряване на устойчиви автоматизирани платформи и системи с намален екипаж и системи за подпомагане на вземането на решения.		
	Идентифициране и съвместно преодоляване на критични зависимости, засягащи отбранителната технологична и индустриална база на ЕС (ЕОТИБ)			
	5.3.7	Чрез изпълняване на работни задачи по ключови стратегически дейности, повишаване на осведомеността и насърчаване на общо разбиране на държавите членки, институциите на ЕС и участниците в отбранителната промишленост относно съществуващите липси и пропуски в промишлени и технологични области, както и пропуски в уменията, които биха могли да подкопаят свободата на действие на ЕС.	Текущо	ДЧ, EDA
	5.3.8	Стимулиране на сътрудничеството между държавите членки чрез разработване на проекти, финансирани от Европейския фонд за отбрана, и насърчаване на съвместното възлагане на обществени поръчки за военноморски способности, включително чрез и с подкрепа от инициативи на ЕС в областта на отбраната.	Текущо	ДЧ, ЕК, EDA
	Съгласуване на дейностите на бреговата охрана и военноморските сили с целите на Европейския зелен пакт.			
	5.3.9	Оценяване на възможността за успоредното изпълнение на проекти за производство на енергия от възобновяеми източници в морето и отбранителни дейности, като се анализира осъществимостта на развитието на проекти за енергия от възобновяеми източници в морето или други	До 2025 г.	ДЧ, ЕК, ЕСВД, EDA

		устойчиви употреби в морски зони, запазени или използвани за военни дейности.		
	5.3.10	Разработване на технологии за възобновяема енергия (възобновяемо гориво, модернизирани двигатели, електрификация и т.н.), подходящи за използване за военни цели в морската област.		

Стратегическа цел 6. Образование и обучение

Цели	Действия		График <i>Когато е приложимо</i>	Заинтересовани участници
6.1 Споделяне на образование, обучение и умения между сектори, държави членки и партньорски държави	6.1.1	Допълнително развитие на извършената от агенциите (EFCA, ЕАМБ, Frontex) дейност по изграждането на капацитет и развитието на специализирано обучение в рамките на тристранното работно споразумение за организиране на междусекторно обучение по морска сигурност по отношение на правоприлагането, военните способности, граничния контрол, бреговата охрана, киберсигурността, защитата на критичната морска инфраструктура и др.	От 2023 г. нататък	ДЧ, EFCA, ЕАМБ, Frontex, ECGFF
	6.1.2	Насърчаване на участието на жени в образованието и обучението по морска сигурност.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
	6.1.3	Стимулиране на сътрудничеството и обучението, включително в контекста на ECGFF, с акредитирани от ДЧ и НАТО центрове, центрове за високи постижения и др., при пълно зачитане на принципите на взаимна откритост и прозрачност, реципрочност и приобщаване, както и автономността на двете организации при вземането на решения.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД, EFCA, ЕАМБ, Frontex

	6.1.4	Разглеждане на възможността за създаване на международен военноморски семестър в рамките на Европейската инициатива за обмен на млади офицери (EMILYO — Военен Еразъм ¹⁴).	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД (Европейски колеж по сигурност и отбрана)
	6.1.5	Провеждане на съвместни учения с партньори извън ЕС с цел повишаване на оперативната съвместимост.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕСВД
6.2 Оползотворяване на резултатите от дейността, извършена от агенциите и форумите	6.2.1	Продължаване на участието <i>ad hoc</i> в учението COASTEX въз основа на планирането на държавите членки, подобряване и разнообразяване на COASTEX и редовно провеждане на съответните дейности в морските басейни около ЕС.	Текущо	ДЧ, EFCA, ЕАМБ, Frontex, ECGFF
	6.2.2	Провеждане на дейности за изграждане на капацитет при изпълнението на многоцелеви морски операции в избрани морски басейни около ЕС по искане на ДЧ и въз основа на дейността на ЕАМБ, EFCA и Frontex.	Текущо	ДЧ, EFCA, ЕАМБ, Frontex
	6.2.3	Споделяне на поуки, извлечени от изпълнението на Секторната квалификационна рамка за бреговата охрана, и предоставяне на насоки, съдействие и подкрепа при прилагането на добри практики, включително относно киберсигурността.	Периодично	ДЧ, EFCA, ЕАМБ, Frontex
6.3. Подобряване на уменията и учебните програми по киберсигурност и хибридна сигурност в морската област	6.3.1	Използване на знанията и обучението, предоставяни от Европейски център за високи постижения в борбата с хибридните заплахи (Hybrid CoE) в Хелзинки, включително неговото работно направление за морска сигурност, също въз основа на Наръчника на Hybrid CoE относно хибридните заплахи за морската сигурност ¹⁵ .	Текущо	ДЧ, ЕК, ЕСВД, Hybrid CoE
	6.3.2	Повишаване на уменията в областта на сигурността, свързани с киберпространството, хибридните заплахи и космическото	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ

¹⁴ <http://www.emilyo.eu/>; EMILYO не е свързана с програмата „Еразъм+“.

¹⁵ Наръчникът на Hybrid CoE е основата за съответните обучителни мероприятия за участващите държави, операторите и създателите на политики от ЕС и НАТО.

		пространство, чрез подкрепа за специални курсове за придобиване на кибернетични и цифрови умения за морската област.		
	6.3.3	Увеличаване на уменията в областта на киберсигурността и хибридната сигурност чрез разработване на специални учебни програми от страна на компетентните институции и/или органи на държавите членки, като се има предвид, че държавите членки и Европейската комисия са възложили на ЕАМБ да разработи курс по морска киберсигурност за 2023 г.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕК, ЕАМБ
6.4 Изграждане на капацитет	6.4.1	Провеждане на специални програми за обучение, включително в рамките на ECGFF, отворени за партньори извън ЕС и съответните заинтересовани страни, включително частния сектор, по целесъобразност, за справяне със съществуващите и нововъзникващите заплахи за морската сигурност.	Текущо	ДЧ, ЕК, ЕСВД, ЕАМБ, Frontex, EFCA, ECGFF
	6.4.2	Насърчаване на образователни и обучителни дейности в партньорски държави, насочени към привличане на жени в съответните сектори, включително функциите за брегова охрана, като се включват и съответните агенции на ЕС и заинтересовани страни, включително частният сектор, когато е целесъобразно.	Текущо	ДЧ, ЕК, ЕСВД, ЕАМБ, Frontex, ECGFF
	6.4.3	По-нататъшно развитие на международния военноморски семестър, включително схема за обмен на млади офицери.	От 2023 г. нататък	ДЧ, ЕСВД
	6.4.4	Провеждане на гражданско-военни учения въз основа на сценарии, включващи споделена юрисдикция или споделено използване на способности.	От 2023 г. нататък	

РЕЧНИК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

В

ВСЕС: Военен секретариат на Европейския съюз

Г

„ГАЛИЛЕО“: Европейска навигационна спътникова система

Д

ДЧ: Държави членки

Директива за МИС2: Директива относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза

Е

ЕАГБО/Frontex: Европейска агенция за гранична и брегова охрана

ЕАМБ: Европейска агенция за морска безопасност

ЕВРОПОЛ: Агенция на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането

ЕК: Службите на Европейската комисия

ЕС: Европейския съюз

ЕСВД: Европейска служба за външна дейност

ЕСМС: Европейска стратегия за морска сигурност

И

ИМО: Международна морска организация

ИНТЕРПОЛ: Международна организация на криминалната полиция

К

„Коперник“: Програма на Съюза за наблюдение и мониторинг на Земята

КООНМП: Конвенция на Организацията на обединените нации по морско право

Н

НАТО: Организация на Северноатлантическия договор

ННН риболов: незаконен, недеклариран и нерегулиран риболов

О

ООН: Организация на обединените нации

ОПСО: Обща политика за сигурност и отбрана

П

Проект PASSMAR: Програма за подпомагане на стратегията за морска безопасност и сигурност в Централна Африка

ПСС: Постоянно структурирано сътрудничество

Проект SWAIMS: Подкрепа за интегрирана морска сигурност в Западна Африка

С

СНПООН: Служба на ООН по наркотиците и престъпността

С

CISE: Обща среда за обмен на информация

CRIMARIO: Критични морски маршрути в Индийско-Тихоокеанския регион

Е

ЕСGFA: Европейска академия за функциите за брегова охрана

ЕСGFF: Европейски форум за функциите за брегова охрана

EDA: Европейска агенция по отбрана

EFCA: Европейска агенция за контрол на рибарството

EGNOS: Европейска геостационарна служба за навигационно покритие

EMPACT: Европейска мултидисциплинарна платформа за борба с криминални заплахи

ENISA: Агенция на Европейския съюз за киберсигурност

EUBAM Libya: Мисия на ЕС за съдействие в областта на граничния контрол в Либия

EUNAVFOR: Военноморски сили, ръководени от Европейския съюз

EUROSUR: Европейска система за наблюдение на границите

Н

Hybrid CoE: Европейския център за високи постижения в борбата с хибридните заплахи, Хелзинки

HELCOM: Хелзинкската комисия — Комисия за защита на морската среда в Балтийско море

М

MAOC-N: Център за морски анализи и операции — Наркотици

MARSUR: Проект за морско наблюдение в областта на отбраната

MASE: Програма за насърчаване на морската сигурност на регионално равнище

MedCGFF: Средиземноморски форум за функциите за брегова охрана

О

OSPAR: Комисия OSPAR

Р

PNT: определяне на местоположението, навигация и синхронизация

PSP: Програма за сигурност на пристанищата и безопасност на корабоплаването

С

SatCen: Сателитен център на Европейския съюз

SHADE: Взаимна осведоменост и избягване на конфликти